

GAZETA PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 8693.

Lwów, niedziela 25 listopada 1928.

Rok XIX.

Nakładem Spółki Wydawniczej GRODKI i Spółka.

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI.

Olbrzymia panama węglowa w Jarosławiu.

Samobójstwo urzędnika kolej. w Przemyślu naprowadza na trop nadużyć

Groźna choroba króla Anglii, Jerzego. - Fiasko opozycji stronnictw chłopskich przeciw podatkowi gruntowemu. - Exodus posłów B. B. z sali sejmowej. - Tajemnica śmierci parocha.

Wina, wódki, likiery najtaniej poleca F-a „Zakopane“ Moor i Stachowicz Lwów, Akademicka 24 — Leona Saplehy 25.

ZJAZD STAROSTÓW WOJEW. LWOWSKIEGO.

(Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa, 23. listopada (st) Na dzień 27. listopada zapowiedziany jest zjazd starostów województwa lwowskiego. Zjazd poświęcony będzie zagadnieniom samorządowym, a zwłaszcza gospodarce finansowej samorządu. W zjeździe uczestniczyć będzie delegat Min. spraw wewn.

P. PIERACKI NACZELNIKIEM WYDZIAŁU SZKÓŁ ŚREDNICH.

(Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa, 23. listopada (st) W najbliższym czasie stanowisko naczelnika wydziału szkół średnich w Min. oświaty obejmie p. Pieracki, obecny kurator szkolny w Lublinie. Dotychczasowy kierownik tego działu Zagórowski obejmie inne stanowisko w Ministerstwie.

CHIŃCZYCY KUPUJĄ W ŁODZI.

Warszawa, 23. listopada. (Tel. G. P.) Donoszą z Łodzi, że 3 reprezentantów wielkich chińskich firm bawełnianych w Charbinie zakupiło towarów w Łodzi za 400.000 dolarów. Spodziewane są dalsze zakupy. Jednocześnie toczą się pertraktacje z przedstawicielami Sowietów w sprawie zakupu ciepłych towarów włókienniczych.

AWANTURY STUDENCKIE W OXFORD.

Londyn, 23. listopada. (Tel. G. P.) W Oxford doszło ostatnio do awantur studenckich. Około 1000 studentów demonstrowało przeciwko zastrzeżeniu szeregu przepisów uniwersyteckich. W urzędzie rektora wybito prawie wszystkie szyby i poniszczono urządzenie. Na widok zaalarmowanej straży ogniowej studenci rozprószyli się.

ZABÓJCA UKOCHANEJ KOBIETY.
(Do artykułu na stronie 9-tej).

Kom.sja bezpieczeństwa w Nadrenji

ROZPOCZNIE DZIAŁALNOŚĆ PO EWAKUOWANIU TEGO TERENU.

Berlin, 23. listopada. (Tel. G. P.) Korespondent londyński „Local-Anzeiger“ twierdzi z powołaniem się na informacje wiarygodne, iż między rządami b. mocarstw aljanckich toczą się już obecnie rokowania w sprawie utworzenia komisji bezpieczeństwa w

Nadrenji, która miałaby rozpocząć działalność na terenach okupowanych po upływie 1935 roku. Rokowania te, twierdzi korespondent, dowodzą, że żaden z rządów aljanckich nie myśli poważnie o ewakuacji przed upływem tego czasokresu.

SPOSÓB NA PRZYSPESZENIE WYŁADOWANIA.

(Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa, 23. listopada (st) Dyrekcja kolejowa w Gdańsku podwyższyła dwukrotnie stawkę za postój wagonów na stacji Gdynia i Gdynia-port, aby w ten sposób przyspieszyć wyładowanie wielkiej liczby wagonów towarowych nagromadzonych na tych stacjach.

DIRKSEN AMBASADOREM NIEM. W MOSKWIE.

Warszawa, 23. listopada. (Tel. G. P.) „Kurjer Warsz.“ donosi z Moskwy, że jednym z najpoważniejszych kandydatów na stanowisko ambasadora niemieckiego w Moskwie jest p. v. Dirksen, dyrektor oddziału wschodniego w niemieckim minist. spraw zagranicznych.

PROCES RACICZA 10. GRUDNIA.

Belgrad, 23. listopada (Tel. G. P.) Proces przeciwko mordercy Radicza Raciczowi rozpocznie się 10. grudnia i potrwa około 2 tygodni.

AMERYKA NIE WPUSZCZA DELEGATÓW SOWIECKICH.

Berlin, 23. listopada (Tel. G. P.) Konsulat amer. w Berlinie odmówił wiza delegatom gospodarczym Sowietów Osińskiemu i Mechlankowi, którzy mieli udać się do Stanów Zj. w sprawie wybudowania w Rosji sowieckiej fabryki samochodów wartości 20 milionów dol.

ZGON „BOHATERA“ Z PORTU ARTURA.

Helsingfors, 23. listopada. (Tel. G. P.) Zmarł tu admirał b. marynarki rosyjskiej Stank, który dowodził flotą rosyjską w Port Arturze z chwilą wybuchu wojny pomiędzy Rosją a Japonią.

Fiasko demagogicznej opozycji stronnictw chłopskich

przeciw podwyżce podatku gruntowego.

PROJEKTY PODATKOWE SEJM ODESŁAŁ DO KOMISJI SKARBOWEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23. listopada. (ab). Posłowie włościańscy ze wszystkich odzieni stronnictw ludowych i wszystkich narodowości połączyli się dzisiaj razem, aby utracić przedłożenie rządu, złożone parlamentowi w sprawie podniesienia podatku gruntowego. Wyzwolenie, Piastowcy, posłowie Stron. Chłopskiego, Ukraińcy i Białorusini stworzyli prawdziwie jednolity front włościański, ażeby utrwalić swoje hasło nieplacenia podatków.

Na szczęście demagogia stronnictw włościańskich pozostała bez echa. Państwowo myślące stronnictwa postanowiły wszystkie projekty podatkowe odesłać do komisji skarbowej, gdzie poddane będą rzeczowej ocenie i rozważaniu. Stronnictwom włościańskim chodziło o utraceniu projektu podatku gruntowego, choć było rzeczą wiadomą, że rząd postanowił wszystkie cztery projekty podatkowe traktować jako jedną łączną całość i na wypadek odrzucenia jednego z nich, wszystkie wycofać. Do tego jednak nie doszło i usunięta została z drogi

jeszcze jedna przeszkoda w zgodnej współpracy rządu i sejmu. Tem samym tracą znaczenie wszystkie pogłoski, że odrzucenie projektów podatkowych przez sejm stanowić będzie casus belli między rządem a sejmem. Do wojny na tem tle nie doszło i sejm może działać dalej.

Za odesłaniem przedłożeń podatkowych do komisji głosowały: BB, PPS, ND, CHD, Niemcy i Żydzi. Pierwsze czytanie projektu ustaw podatkowych wywołało długą dyskusję w sejmie. Głównie posłowie ze stronnictw chłopskich wypowiadali się przeciwko podatkowi gruntowemu i składali wnioski o odrzucenie projektu w pierwszym czytaniu.

Dyskusję rozpoczął p. Kościółkowski, wiceprezes BB, zaznaczając, że BB uważa za jedną z podstawowych zasad normalnej współpracy sejmu i rządu, aby przedłożenia ustawodawcze rządu zwłaszcza w dziedzinie skarbu były życzliwie traktowane.

Przedstawiciel socj. poseł Prager zaznaczył, że aczkolwiek klub jego ma liczne zastrzeżenia, to jednak socjaliści będą głosowali za odesłaniem projektów podatkowych do komisji.

Poseł Smoła ze str. Chłopskiego oświadcza, że w rządzie obecnym mają przewagę żywioły zachowawcze, że chłopci nie są w stanie płacić tych podatków (?) dlatego Wyzwolenie zgłasza wniosek o odrzucenie w I. czytaniu projektu o podatku gruntowym.

Przedstawiciel klubu narodowego p. Jankowicz oświadczył, że klub jego nie uważa za wskazane odrzucać przedłożenia już w I. czytaniu i dlatego głosuje za odesłaniem do komisji.

Poseł Płuta, wiceprezes str. Chłopskiego utrzymuje, że chłopom się źle po wodzi i to skłania stronnictwo chłopskie do głosowania za odrzuceniem projektu w I. czytaniu.

Poseł Wysocki (Ukr.) wypowiada się w imieniu Klubu Ukr. przeciw projektom i składa formalny wniosek o odrzucenie a limine wszystkich przedłożeń podatkowych.

Przedstawiciel Piasta Madejczyk zajął takie same stanowisko, jak Wyzwolenie, Stronnictwo Chłopskie i Ukraińcy zapowiadając, że Piastowcy będą również głosować przeciwko podatkowi.

Przedstawiciel klubu białoruskiego Stepowicz zaznacza, że Białorusini są przeciwni projektom podatkowym.

Po przemówieniu posła Kuśnierza

(Ch. D.), Eisensteina (Koło żyd.) postanowiono

dyskusję przerwać i przystąpiono do głosowania.

Wynik głosowania podaliśmy powyżej. Zwrócić jedynie należy uwagę na fakt, że deklarację imieniem BB. złożył poseł Kościółkowski, a nie prezes klubu poseł Sławek, który był obecny

Klub BB. gremjalnie opuszcza salę sejmową.

PRZYCYNĄ BYŁO ODRZUCENIE WNIOSKU P. PIASECKIEGO. — POPRAWKĘ P. PREM. BARTLA UZNAŁY STRONNICTWA MNIEJSZOŚCIOWE ZA ZWRÓCONĄ PRZECIW SOBIE.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 listopada. (ab) Pod koniec posiedzenia Sejmu była mała sensacja. Imieniem klubu BB. poseł Piasecki zgłosił wniosek, ażeby projekt ustawy nowelizującej przepisy o uwłaszczeniu b. czynszowików i dzierżawców w województwach wschodnich ze względu na to, że zgłoszono cały szereg poprawek odesłać z powrotem do komisji dla ich rozpatrzenia.

W głosowaniu za wnioskiem tym oświadczył się tylko klub BB, wobec czego wniosek upadł. Wówczas poseł Piasecki zadeklarował imieniem BB, że w tym stanie rzeczy klub jego nie widzi możliwości brania udziału w głosowaniach nad tym projektem ustawy i dlatego posłowie BB w głosowaniu udziału brać nie będą. Następnie posłowie z Jedyńki gremjalnie opuścili salę

sejmową. Opustoszało całe centrum. Marsz. Daszyński przystąpił do głosowania.

Istotne tło tego drugiego z rzędu exodusu BB z sali sejmowej (pierwszy raz miało ono miejsce po wyborze posła Daszyńskiego na Marszałka Sejmu) jest następujące:

Komisja rozpatrzyła projekt tej ustawy, przeprowadziła szereg poprawek, co do których oświadczyli się przedstawiciele BB w komisji rolnej. Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu w III czytaniu premier Bartel oświadczył, że sprawa jest pilna i że zgłoszone zostały liczne poprawki nieskoordynowane. Rząd popiera pierwotny tekst swego przedłożenia i dzisiaj zgłasza szereg własnych poprawek.

Premier odczytał z trybuny rządowe poprawki, m. i., ażeby w miejsce słów zawierających „ograniczenia narodowościowe lub wyznaniowe” umieścić słowa „ograniczenia skierowane przeciw Polakom”.

Ta ostatnia poprawka dała asumpt przedstawicielom klubu mniejszości narodowych do wystąpienia przeciwko Premierowi Bartłowi, gdyż dopatrywali się w poprawce ostrza, skierowanego przeciwko mniejszościom. Przedstawiciele klubów żydowskiego, białoruskiego, niemieckiego, oświadczyli, że za poprawką rządową z tych powodów nie będą głosowali, a sprawozdawca komisji poseł Kwapiński (PPS) również wypowiedział się przeciwko poprawkom.

Wytworzyła się sytuacja dość niejasna, którą chwilowo wyjaśnił Marsz. sejmowy Daszyński, odkładając to głosowanie na koniec posiedzenia. W międzyczasie w klubie BB odbyły się narady, w wyniku których było zgłoszenie wniosku przez posła Piaseckiego, o którym donosimy powyżej.

KINOTEATR
PALACE
LEGJONÓW 3.

Pierwszy sensacyjny dramat ze słynną
D. LORES i el RIO — PANTERA
wykonany na specjalne żądanie a torki Ponadto bardzo wesołe uzupełnienie.

Rząd litewski występuje z nowymi propozycjami

CO DO UREGULOWANIA KOMUNIKACJI TOWAROWEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Berlin, 23 listopada. (Tel. G. P.) Kowieński korespondent „Vossische Ztg.” donosi z powołaniem się na wiarygodne źródła, że rząd litewski w najbliższych dniach wystąpi do rządu polskiego z nowymi i dalej idącymi propozycjami niż dotychczas, dotyczącymi sprawy uregulowania komunikacji towarowej między Polską a Litwą oraz spławu

drzewa na Niemnie. Krok ten rządu litewskiego pozostaje w związku z porozumieniem osiągniętym na drugiej konferencji królewieckiej w myśl którego rokowania handlowe odbywać się mają między ministerstwami obu krajów. Dzięki nowej propozycji litewskiej podjęta ma być między rządami polskim i litewskim wymiana not.

Groźna choroba króla ang

KSIĘCIA WALJI WEZWANO DO NATYCHMIASTOWEGO POWROTU.

Londyn, 23 listopada. (Tel. G. P.) W związku z bardzo poważnym stanem zdrowia króla angielskiego Jerzego, księżę Walji, który chwilowo podróżował po wschodniej Afryce, został telegraficznie wezwany do łoża chorego ojca.

Londyn, 23 listopada. (Tel. G. P.) Wczoraj przed północą odbyło się przy łożu chorego króla Jerzego konsylium, które trwało do godz. 1. po północy. Dziś o godz. 13. ogłoszono biuletyn. Okazuje się, że ośrodek zapalenia płuc rozszerza się. Gorączka dochodzi do 38,9 st. Noc ubiegłą król spędził bezsenne, ale zachowuje pełnię sił.

I w środkowych Niemczech lokaut metalowców.

Berlin, 23. listopada. (Tel. G. P.) Związek pracodawców przemysłu metalurgicznego w środk. Niemczech wypowiedział związkowi robotniczemu przemyśle metalurgicznego umowę tary-

fową, powołując się na pogorszenie koniunktury. Związek wyraża gotowość przedłużenia umowy pod warunkiem, że związki robotników zgodzą się na zawarcie umowy długotrwałej.

Żadajcie
JOB
francuskie
bibułki cygaretowe.

PANIEW!
CHCIECIE BYC PIĘKNE
UŻYWAJCIE
KLEINA MYDŁA
JOLLY

Dyskusja nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych.

POSEŁ PRAGER O SPRAWIE SAMORZĄDU MAŁOPOLSKI WSCH. — WNIOSEK O SKRESLENIE FUNDUSZU DYSPOZYCYJNEGO MINISTRA SKŁADKOWSKIEGO. — ŻALE P. TRĄMPCZYŃSKIEGO NA WOJEW. BORKOWSKIEGO.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 23 listopada. (ab) Sejmowa komisja budżetowa podjęła dzisiaj dyskusję nad budżetem Min. spraw wewn. Obszerny wyczerpujący referat wygłosił poseł Polakiewicz (BB).

Sprawozdawca p. Polakiewicz zaznaczył, że dochody M. S. W. preliminowane są na 16,700.000 zł., wydatki zwyczajne i nadzwyczajne 233 milj. złotych. Zmniejszenie się dochodów o przeszło 3 i pół miliona tłumaczy się niżeniem opłat za paszporty zagraniczne i rejestracje cudzoziemców.

Wydatki wzrosły o 15,700.000 zł., co tłumaczy się m. i. wstawieniem 8 milj. na fundusz dyspozycyjny, przyjęciem pewnej liczby urzędników, wzrostem wydatków na K. O. P. itd. Stosunek procentowy do wydatków całego budżetu wynosi obecnie około 9.19%. Wydatki na policję wzrosły o 1 milj. złotych. Etyaty osobowe zostały zmniejszone o 252 stanowiska.

W zakresie samorządu utworzono przy wojewodach wydziały i rady wojewódzkie, gwarantujące czynnikowi społecznemu wpływ na życie samorządowe, z samorządu usunięto komisarzy rządowych i rady przyboczne, a wprowadzono organizacje z wyboru. Działalność gospodarcza związków komunalnych znacznie się ożywiła.

Budżet K. O. P. preliminowany jest o 5 milj. wyżej. Staraniem K. O. P. pobudowano między innymi na pograniczu 16 mostów, zakłada się spółdzielnie, biblioteki, czytelnie itd.

Mowca stwierdza, że przedłożony preliminarz jest całkowicie realny i proponuje przyjęcie rezolucji, wzywającej rząd do wniesienia ustawy o zakupach i normującej przepisy prowadzenia gospodarki opalowej i furazowej.

Posel Prager (socj.) żalił się, że Min. spraw wewn. zbyt mało poświęca uwagi doniosłemu zagadnieniu ustawodawstwa samorządowego i zwrócił uwagę, że klub mowcy złożył projekty samorządowe w Sejmie i spodziewa się, że rząd się do nich ustosunkuje. Najbardziej zaniedbana jest dziedzina samorządu w Małopolsce i wniosek złożony w Sejmie przez klub mowcy zmierza do sanacji stosunków samorządowych na terenie Małopolski. Zaniedbywanie samorządu przynosi szkodę krajowi, albowiem nie wychowuje obywateli, przyczem największe szkody powstają przez to na Kresach, gdzie zamiast elementów, które mogłyby współdziałać z państwem polskim, biorą górę wrogie dla państwa elementy separatystyczne.

Klub mowcy dążyć będzie do wprowadzenia jak najdalej idącej oszczędności w budżecie Min. spraw wewn., gdyż jest tam wiele pozycji, które można bez szkody wyeliminować. Dalej mowca żalił się, że czynnik rządowy miesza się do polityki. Klub mowcy zgłasza wniosek dla udokumentowania swego niezadowolenia z polityki Min. spraw wewn., wniosek o skreslenie funduszu dyspozycyjnego.

Posel Trąpczyński (N. D.) po raz nie wiadomo już który wraca do głośnych napadów na posła Zdziechowskiego, oraz Nowaczyńskiego i Mostowicza. Min. spraw wewn. powinno było niedopuszczać, ażeby tego rodzaju wypadki napadów były możliwe. Następnie podaje krytykę zachowanie się wojewody poznańskiego Borkowskiego, który podobno w rozmowie z jednym z posłów narodowych wypowiedział się niezbyt przyjaźnie o politykach endeckich.

P. Trąpczyński oświadcza jako Poznaniak, że wojewoda Borkowski nie ma pojęcia (?) o skomplikowanym prawie administracyjnym, którym się rządzi w Poznaniu. Działalność swoją zaczął od tego, że zabronił urzędowi umieszczania ogłoszeń w pismach, które nie należą do obozu sanacyjnego.

Na tem ze względu na zbliżające się posiedzenie sejmku, dyskusję odroczone do dnia następnego.

NA ZIMĘ

Samochody kryte 6 cyl. -- Karetka 11/12 muz. Odl. 700 kol. na 5 kółkach. -- Duży wybór. Warunki dogodne.

CYCLECAR LWÓW ul. ROMANOWICZA 9 Telefon 20-01

Nota polska do rządu Czechosłowacji

W SPRAWIE ANTYPOLSKICH ORGANIZACJI UKRAIŃSKICH.

Praga, 23. listopada. (Tel. G. P.) Jak się dowiaduje Agencja Wschod., czeskie ministerstwo z zagranicznych otrzymało notę rządu polskiego, domagającą się przeprowadzenia skrupulatnego śledztwa w sprawie działalności niektórych antypolskich organizacji ukraińskich, pozostających dotąd na terytorjum Czechosłowacji. Jak informują dalej, nota polska złożona tu przed kilku dniami uczyniła w czeskim ministerstwie spraw zagranicznych duże wrażenie.

Na nowe budowle niema pożyczek w Banku Gosp. Kraj.

KREDYT OTRZYMUJĄ TYLKO BUDOWLE, WYMAGAJĄCE WYKONCZENIA.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 23. listopada. (st.) Na ostatnim posiedzeniu komisji rozbudowy, delegat Banku Gosp. Kraj. zakomunikował, iż w myśl polecenia Ministra Bank ten uwzględniać będzie podania o kredyty budowlane jedynie w tym wypadku, gdy chodzi o budowle rozpoczęte lub będące na wykończeniu.

Na nowe budowle Bank pod żadnym pozorem pożyczek udzielać nie będzie. W związku z tem komitet rozbudowy przedstawi na najbliższym posiedzeniu konkretny wniosek, dotyczący kolejności i wysokości kredytów na wykończenie budowli rozpoczętych.

Silne trzęsienie ziemi w Rumunii.

TRWAŁO JEDNĄ MINUTĘ Z TOWARZYSZENIEM GRZMOTÓW PODZIEMNYCH.

Bukareszt, 23 listopada. (Tel. G. P.) Dziś rano odczuto tu silne trzęsienie ziemi. Obserwatorjum astronomiczne podaje, że aparaty seismograficzne zanotowały o godz. 6.24 wstrząsy podziemne, których ognisko znajdowało się w niedużej odległości. Trzęsieniu ziemi towarzyszyły huk podziemne. Trwało ono 1 minutę.

Smyrna, 23. listopada. (Tel. G. P.) Odczuto tu wczoraj dwa wstrząsy podziemne w niewielkim odstępie czasu. Jeden wstrząs był lżejszy, drugi silny.

Każdy powinien zostać członkiem L. O. P. P.

POLSKI DELEGAT NA KONFERENCJĘ LOTNICIWA CYWILNEGO.

Warszawa, 23. listopada (st) W dniu 26. wyjeżdża do Waszyngtonu delegat polski na międzyn. konferencję lotnictwa cywilnego b. wicemin. komunikacji inż. Eberhardt. Konferencja odbędzie się (8—12 grudnia). Inż. Eberhardt przedstawi obraz stanu lotnictwa cywilnego w Polsce, oraz omówi przebieg wielkich lotów polskich (pułk. Rayskiego, kap. Orlińskiego, mjr. Kubali i Idzikowskiego).

KONFERENCJA DYREKTORÓW TEATRÓW POLSKICH.

Warszawa, 23. listopada. (Tel. G. P.) Odbędzie się tu konferencja dyrektorów teatrów całej Polski, na którą przybyli kierownicy teatrów z Warszawy, Krakowa, Lwowa, Wilna, Poznań, Torunia, Bydgoszczy, Łodzi i Lublina. Powzięto szereg uchwał w sprawach organizacyjnych, artystycznych i kulturalnych. Szczególnie żywo dyskutowana była sprawa obowiązku teatrów polskich wobec współczesnej polskiej twórczości. Wszyscy wypowiedzieli się za podtrzymaniem tej twórczości w zakresie wartościowej literackiej produkcji. Wyłoniono delegację, której powierzono wykonanie uchwał.

10-LECIE ODZYSKANIA ALZACJI.

Strassburg, 23. listopada. (Tel. G. P.) Odbił się tu wśród niesłychanego entuzjazmu ludności szereg wspaniałych uroczystości z racji 10 rocznicy wkrócenia Francuzów do Strassburga.

NOWE ZBLIŻENIE ANGLO-JAPONSKIE.

Berlin, 23. listopada. (Tel. G. P.) Prasa berlińska podaje z Londynu doniesienie o nowym zbliżeniu między Anglią i Japonią, dopatrując się w tem konsekwencji nieprzychylnego stanowiska Ameryki wobec sprawy paktu morskiego.

NOWY SILNY CYKLON W ANGLJI.

Londyn, 23. listopada (Tel. G. P.) Dziś nawiedził Anglię cyklon, prawie równie wielkiej siły, co piątkowy. Szybkość wiatru przekraczała 130 klm. na godzinę. Komunikacja z kontynentem wstrzymana. Kilka statków wezwało pomocy sygnałami S. O. S.

POSADA DŁA COOLIDGE'A.

Nowy Jork, 23. listopada (Tel. G. P.) Wpływowe koła przemysłu naftowego zamierzają zaproponować wybór prez. Coolidge'a na przewodniczącego tego syndykatu.

PROCES „SZACHTENSKI“ NIE ODSTRASZYŁ ICH...

Moskwa, 23. listopada. (Tel. G. P.) Od wyniku niemiecko-sow. rokowań gospodarczych, rząd sowiecki uzależnia zaproszenie 40 niemieckich inżynierów, którzy mają objąć kierownicze stanowiska na kolejach sow.

NIEMIEC KLUCZEM ZAMORDOWAŁ POLAKA, KTÓRY BYŁ JEGO PRZYRODNIM BRATEM.

Warszawa, 23. listopada (st) Z Wiednia donoszą o morderstwie dokonanym przez syna dyrektora Państw. Banku Hipotecznego, niejakiego Haasa. Haas rzucił się na schodach na swego przyrodniego brata Wabińskiego, zamordował go uderzeniem klucza francuskiego w głowę i obrabował z 3 tys. sztylingów. Dyr. Haas owdowiawszy, ożenił się z Polką p. Wabińską. Jej to syn z pierwszego małżeństwa został obecnie zamordowany. Morderca został zatrzymany przez stróża w bramie i oddany w ręce policji.

Jeszcze żakowskie antypolskie wybryki

w niektórych gm. pow. Małopolski.

NIESZYCHANY CZYN SŁUŻĄCEJ PAROCHA. — WROGOWIE FLAG POLSKICH. — CELOWE ZARZĄDZENIA WŁADZ W POW. ZALESZCZYCKIM. — WYBRYK KATECHETY RUSKIEGO W ZŁOCZOWIE.

Lwów, 24. listopada.

(—) W dalszym ciągu dzień po dniu otrzymujemy nowe wiadomości o aktach profanacyjnych, popełnionych w różnych miejscowościach Wsch. Małopolski. I tak w pow. brodzkim w Leśniowie, gdy nauczyciele szkoły powszechnej prowadzili dzieci ukraińskie do cerkwi na nabożeństwo z okazji 10-lecia odrodzenia Polski, służąca księżka Rutkiewiczowa, Olga Sierpowna dwójgu dzieciom wyrwała z rąk chorągiewki, podarła i rzuciła w błoto. Przyznała się, że czynu tego dopuściła się z polecenia ks. Juliana Rutkiewicza i posła Aleksandra Wisłuckiego. Ks. Rutkiewicz dnia tego nie odprawił nabożeństwa uroczystego, lecz zwykłą mszę żałobną.

Następnego dnia znowu w Jazłowie, również w pow. brodzkim niejaki Andrzej Podbereźnik zerwał wywieszone na budynku gminnym i szkolnym dwie chorągwie państwowe i obie zniszczył. Podbereźnika aresztowano.

Analogiczny wypadek tegoż dnia wydarzył się w gminie Zająłce ad Boratyn w pow. brodzkim, gdzie Piotr Skoryk, Wasyl Ilkow i Grzegorz Pastuszek zdarli z budynku szkolnego flagę państwową i rzucili ją w błoto.

Dowiadujemy się, że w związku

Gajowy, który nie umie

władac strzelbą.

listopada.

(—) Ze Stryja donoszą, że w Daszawie gajowy Kość Dmytrów manipulował tak fatalnie strzelbą, iż padł strzał, który ugodził śmiertelnie Alojzego Kozdrę. Policja prowadzi w tej sprawie dochodzenia.

Żywcem zasypane piaskiem

Lwów, 24. listopada

(—) Przed kilku dniami w Denysowie, pow. Tarnopol, wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, zakończony śmiercią. Oto w czasie kopania piasku przez Annę Didziw w kamieniołomie Feliksa Ujejskiego nagle osunęła się ściana piaskowa i kobieta została przysypana, wskutek czego zmarła z uduszenia.

Wysiedlenie obszarników z Krymu.

166 rodzin pozbawiono majątku.

Sebastopol, w listopadzie.

„Cik” krymski zatwierdził listę 166 byłych obszarników, podlegających wraz z rodzinami natychmiastowemu wysiedleniu poza granicę Krymu — przeważnie na Syberję. Wysłani nie dopuścili się — nawet z punktu widzenia bolszewickiego, — żadnego przekroczenia, majątki odebrano im jeszcze 10 lat temu, a w ostatnich czasach pracowali na roli wzgl. jako drobni urzędnicy. Wysiedlono ich zaś jedynie z powodu „szlacheckiego pochodzenia” oraz by swym widokiem nie budzili wśród ludności wspomnień z czasów przedrewolucyjnych (?).

z znieważeniem godła państwowych w Dobrowlanach pow. Zaleszczyki starosta wydał następujące zarządzenia: „1) od godziny 9 wiecz. do 6 rano wałęsanie się ludności w Dobrowlanach, bez ważnej potrzeby, jest wzbronione; 2) od godz. 18 do 6 rano gmina Dobrowlany jest zobowiązana wystawić czterech wartowników obok szkoły, celem

jej zabezpieczenia; 3) gmina każdego dnia wysłać bezpłatne podwozy do Zaleszczyk, celem przywiezienia i odwiezienia jednego funkcjonariusza policji, który będzie przez całą noc pełnić służbę, 4) wszelkie zabawy i przedstawienia aż do odwołania wzbronione, 5) gmina z własnych funduszy natychmiast wstawi nową szybę w mieszkaniu kierownika

Dwa trupy na wozie weselnym.

Zabójcy drużbowie rozwalili czaszkę kijem.

ROZPRAWA O ZBRODNIĘ, POPEŁNIONĄ W PASIEKACH ZUBRZYCKICH.

Lwów, 24 listopada

(—) W Pasiekach Zubrzyckich w dniu 14 lutego odbywało się huczne wesele Jędrzeja Płowiaka. Pan młody z narzeczoną i drużkami jechał do kościoła czwórka koni. Z tyłu na wozie przysiadł się Jan Kulczycki. W drodze rozległy się wiwatowe strzały, dawane na oślep, przyczem jedna kula trafiła w głowę pana młodego, kładąc go trupem, druga zaś ugrzęzła w boku jego siostry, wskutek czego powstała u niej gangrena i dwa tygodnie później dziewczyna zmarła. Winowajca Kulczycki począł uciekać. Drogę zastąpili mu Michał Ferencz

i Mikołaj Szyneł, usiłując go zatrzymać, a wtedy Kulczycki wy dobył rewolwer i mierząc do Ferencza, zawołał: „Chcesz, abym ci tak zrobił, jak jemu?” Wówczas Ferencz uderzył go laską w rękę i w głowę, a Szyneł kilkakrotnie go spoliczkował.

Kulczycki po tem zajęciu ukrył się w domu, gdzie policja aresztowała go. Przywieziony do więzienia w Brygidkach, Kulczycki po kilku dniach zmarł, jak lekarze orzekli, wskutek złamania czaszki, spowodowanego laską Ferencza.

Wobec tego Prokuratorja pociągnęła Michała Ferencza i Mikołaja Szyneła

do odpowiedzialności pod zarzutem zbrodni zabójstwa. Wczoraj obaj stanęli przed Trybunałem pod przew. r. Makucha. Do wyroku jednak nie doszło, albowiem Trybunał na wniosek Prokuratora postanowił akta zwrócić sędziemu śledczemu do uzupełnienia śledztwa.

Oskarżał prok. Paklikowski, bronił adw. dr. Batycki.

Krynica otrzymała nowe źródło.

Już nie będzie kłopotów z kapiem.

Krynica w listopadzie.

W Krynicy odkryto wczoraj źródło nowego źródła, bogatego w kwas węglowy. Źródło to nazwano „Czwór Nr. 9”. Źródło to obfituje w wielkie ilości wody i zapewnia zarządowni zdrojowemu możliwość całkowitego pokrycia zapotrzebowania kąpieli w nadchodzących sezonach. Zarząd zdrojowy postanowił usunąć 55 pokoi mieszkalnych i przekształcić je w łaźni.

Bawiąca w Warszawie delegacja w osobach dyr. Nowotarskiego oraz burmistrza Górskiego, zabiega u władz o pożyczkę w wysokości 2 milj. zł. na przeprowadzenie wodociągów. Pożyczka na ten cel została już zaoferowana przez jedną z większych instytucji społecznych chodzących więc jedynie o uzgodnienie od Min. spraw wewn. zgody.

Sowiety zokupują zboże w Ameryce.

Moskwa, w listopadzie.

Rząd sowiecki celem bodaj częściowego zaspokojenia potrzeb głodującej ludności, postanowił zakupić — przeważnie na rynkach amerykańskich — 200 tys. tonn pszenicy. Ze względów finansowych, zakupione zboże ma być dostarczone w powolnym tempie oraz określną drogą. Początkowo ma być skierowany ładunek zboża do portów adriatyckich, a stąd do portów sowieckich.

Każdy winien zostać członkiem L. O. P. P.

Celem umożliwienia wszystkim zobaczenia najpiękniejszego arcydzieła według programu AD MA MCKIEWICZA p. t. „Wyswobodzenie” „CJ OS ELM”

PAN TADEUSZ

(Dawny Teatr Nowości).

Początek o godzinie 3-ci j.

Celowe alarmy i żale „Dła”

TRAFIŁY NA PODATNY GRUNT W PEWNYCH BEZKRYTYCZNYCH ORGANACH PRASY.

Lwów, 24. listopada

(—) W ostatnich dniach prasa ukraińska, a w szczególności „Dilo” zamieszcza nieskończony szereg wiadomości o słynnych zarządzeniach władz policyjnych we Lwowie i na prowincji, poczynionych przed dniem Święta Niepodległości Państwa, a mianowicie — inwigilacji znanych boryteli — oraz instytucji ukraińskich, o których wiadomem było, że pozostają pod wpływem jednostek stojących nienawistnie do wszystkiego, co polskie.

Zarządzenia powyższe nie pozostawały w żadnym związku z wypadkami lwowskimi, a miały na celu przeszkodze-

nie napadom na pomniki i groby żołnierzy polskich, oraz unieemożliwienie aktów sabotaży itp. „Dilo” dzień po dniu opatruje takie notatki tytułem „Po wypadkach lwowskich”. Są to znane metody powyższego pisma, oraz jemu podobnych organów ukraińskich, metody, którym już przestaliśmy się dziwić. Dziwić się natomiast należy niektórym dziennikom lwowskim, biorącym powyższe skargi na serjo i dzień po dniu — z braku informacji poważniejszych — powtarzającym je, przez co osiągają efekt właśnie przez „Dilo” i podobne pisma zamierzony. Sapienti sat.

Rad oamator okupł krym nżłam namiętny pociąg do radiosprzę'u p. Drab'ka

„CICHY SPÓLNIK” WOLAŁ SIĘ NIE JAWIĆ NA ROZPRAWIE.

Lwów, 24. listopada.

(—) W grudniu ub. r. na ul. Działynskich w czasie transportu towarów z wozu spedytora Judy Bergnera znikła paczka z przyborami radjowemi, wartości 800 zł., stanowiąca własność p. Walerego Drabika, wł. składu radjowego przy ul. Sykstuskiej. Policja ustaliła, że kradzieży tej paczki doko-

nał niejaki Dawid Willer i skradzione przedmioty przechowywał u niejakiemu Ozjasza Abrahama. Abraham w międzyczasie znikł. Przed sędzią Szulstrowskim stanął jedynie Willer, który został zasądzony na 5 miesięcy więzienia. Sprawę przeciwko Abrahamowi wyłączono.

Obrzymia panama węglowa w Jarosławiu.

Szajka kolejarzy ukradła 2500 tonn węgla, wartości ponad 100.000 zł.

OD DWÓCH LAT JAROSŁAW Z OKOLICĄ ZAOPATRYWAŁ SIĘ W TANI WĘGIEL. — ZAWODOWI HANDLARZE WĘGLA ZACZYNAJĄ ŚLEDZTWO. — SAMOBÓJSTWO URZĘDNIKA KOLEJOWEGO W PRZEMYSŁU NAPROWADZA NA ŚLADY WIELKICH NADUŻYĆ. — ARESZTOWANO KILKUNASTU KOLEJARZY.

Lwów, 24. listopada.

(—) Ze sfer kolejowych dowiadujemy się o wielce sensacyjnej panamie kolejowo - węglowej, której terenem jest Jarosław i cała okolica. Likwidowanie jej trwa już szereg dni, lecz wobec tajemnicy okrywającej dochodzenia, nie mogliśmy dotąd ujawnić szczegółów, aż dopiero obecnie, kiedy już główni sprawcy olbrzymich malwersacji są pod kluczem, możemy poinformować o niej opinię publiczną.

Od dwóch blisko już lat w Jarosławiu i okolicy wiadome było, że są pewne źródła

nabycia węgla, o których mówiło się tylko szeptem w gronie zaufanych, iż węgiel ten nabywano po cenach niższych, niż rynkowe. Ponieważ sprzedaż ta przybierała szerokie rozmiary i kółka „tajemniczych” zwiększały się, przeto doszło do tego, że koncesjonowani handlarze węgla

tracąc nabywców, ze swej strony poczęli dochodzić przyczyn tego zagadkowego zjawiska. Rozeszła się wieść, iż cały szereg funkcjonariuszy kolejowych w Jarosławiu i poza tem miastem tworzy

doskonale zgraną szajkę i dokonywuje systematycznych i masowych malwersacji na szkodę skarbu kolejowego.

Gdy oszuści zwiertzyli: niebezpieczeństwo, jeden z najbardziej zaangażowanych w tej sprawie urzędników kolejowych, zamieszkały w Przemyśle, jeszcze przed kilku miesiącami, nie czekając, aż go dosięgnie ręka władzy, sam sobie wymierzył sprawiedliwość,

pozbawiając się życia

Samobójstwo to, które wywarło w Przemyśle i okolicy wielkie wrażenie, było przedmiotem licznych komentarzy, oficjalnie jednak oświadczono, że przyczyna jego jest nieznana. Teraz dopiero sprawą tą, która stała się już „tajemnicą poliszynela”, zajęły się władze kolejowe wspólnie z policją państwową i wszczęły dochodzenia, które dziś są na ukończeniu

Zmudne skontrum ustaliło, że od 1. listopada 1926 po dzień 1. listopada 1928 w obrębie Jarosławia i okolicy zostało skradzionych 2500 ton węgla, przekraczających wartość 100.000 zł.

W węgiel ten zaopatrywał się dosłownie cały Jarosław, oraz mieszkańcy okolicznych wiosek, a niektórzy z funkcjonariuszy kolejowych, uczestników tej panamy, za uzyskane pieniądze ze sprzedaży węgla pokupili grunta i

pobudowali domy.

Wedle relacji otrzymanych wczoraj, dokonano już szeregu aresztowań, między in. aresztowano magazyniera kolejowego w Jarosławiu i kilkunastu funkcjonariuszy kolejowych.

Aresztowania te wywarły w Jarosławiu ogromne wrażenie, albowiem w sprawę tę włączonych jest poza kolejarzami wiele osób prywatnych, względnie urzędników innych dykasterji, którzy węgiel

ten nabywali w dobrej wierze, a obecnie muszą figurować jako świadkowie.

O bliższych szczegółach tej niebywałej afery doniesiemy w swoim czasie.

Proces o zamordowanie śp. Michała Huka.

Obrońcy Połotniuka zasypali Trybunał lawiną 60 wniosków odciążających.

DZIŚ ZAPADNIE WYROK. — PRZESŁUCHANIE „SZLAFKAMRATÓW” HUKA. — ŚWIADEK WYRAŻA SIĘ DRASTYCZNIE O HUKU. — ODRZUCENIE DEMONSTRACYJNYCH WNIOSKÓW OBRONY. — PYTANIA, POSTAWIONE SĘDZIOM PRZYSIĘGLYM.

Lwów, 24 listopada.

(—) Po dwudniowej przerwie odbył się wczoraj przed sądem przy sięgłych dalszy ciąg rozprawy przeciwko Płatonowi Połotniukowi, jak wiadomo — oskarżonemu o skrytobójcze morderstwo na osobie śp. Huka, oraz przeciwko Janowi Seniowowi, któremu akt oskarżenia zarzuca współdziałanie w tej zbrodni przez ukrywanie Połotniuka i należenie do U. O. W. Werdykt sądu przysięgłych w tej sprawie oczekiwany jest z dużym zainteresowaniem przez audytorjum, złożone przeważnie z młodzieży ukraińskiej.

Wczoraj w dalszym ciągu zeznawali bezpośredni świadkowie, którzy krytycznej nocy spali wraz z śp. Hukiem.

Św. Grzegorz Salewicz, student, zeznał podobnie, jak poprzedni dwaj świadkowie, że nic nie pamięta i niczego nie widział. On i Stepaniak zbudzili się już po strzałach i jeden z nich pobiegł, by zawezwać Pogotowie ratunkowe, drugi do komisariatu policji.

Świadek Michał Stepaniak, na pytanie przewodniczącego odpowiada: — Połotniuka poznał w Ukr. Domu Akademickim i przy pierwszej rozmowie Połotniuk skarżył

mu się, że niema gdzie spać. Na to świadek odpowiedział mu, że mógłby ewentualnie przespacerować się przez parę dni w pokoju, zajmowanym przez kilku studentów przy ul. Paulinów, ale że łóżka tam niema, chyba, że zechce spać z nimi.

Przew.: Czy wiadomo panu było, że Huk uchodził za konfidenta?

Świadek: Tak jest.

Przew.: Od kogo pan się dowiedział?

Świadek: Od niego samego. Mówił bowiem, że podejrzewają go, że jest konfidentem i że z tego powodu nie może dostać posady, o którą mu się stara pewien ksiądz w Magistracie. Huk sam powiedział, że wystarczy na niego się popatrzeć, a widzi się przed sobą

złodzieja albo konfidenta (!)

Bezpośrednio po zbrodni świadek został aresztowany, ale następnie z powodu braku wszelkich poszlak uwolniony.

Następnie zeznawał student Karpiniec, z którym bezpośrednio po ucieczce po morderstwie Huka skomunikował się Połotniuk.

Zeznania jego, jak i innych świadków, mianowicie wywiadców policji, a także świadka sprawozdanego z więzienia w Stanisławowie, nie wniosły do rozprawy nic ważnego.

Po przesłuchaniu wszystkich świadków obrońcy zgłosili przeszło 60 wniosków, które zmierzały do udowodnienia, iż Połotniuk miał podstawę do obawiania się posadzenia go o morderstwo i z tego powodu zbiegł i ukrywał się

Trybunał po naradzie wszystkim wnioskom odmówił, wychodząc z założenia, że zmierzają one do przedłużenia rozprawy, a nie przyczyniają się do wyświeślenia

prawdy materialnej.

Po tej uchwale postawiono sędziom przysięgłym pytania, a to w kierunku zbrodni skrytobójczego morderstwa, należenia do ukr. Organizacji wojsk., oraz pytanie odnośnie do Seniowa w kierunku na-

Niema wesela bez trupa.

STANISŁAWOWSCY BATHARZY PRZEBILI GOŚCIA WESELNIEGO.

Lwów, 24. listopada.

(—) W Uhrynowie pow. Stanisławów, na odbywającym się tam weselu powstała bójka, przyczem został przebity nożem w lewą łopatkę Michał Dyczakow-

ski, który wskutek odniesionych ran zmarł. W toku dochodzeń aresztowano pod zarzutem zabójstwa Stefana Błędinaka i Jana Petrasza, obn ze Stanisławowa.

Splonęła fabryka „Brakita” w Tatarowie

OGIEN STRAWIŁ MIENIE WARTOŚCI 180 TYS. ZŁ.

Lwów, 24. listopada.

(—) Z Tatarowa donoszą nam, iż onegdaj o godz. 7-mej wieczorem wybuchł tam pożar w fabryce wełny drzewnej firmy „Brakita”. Wskutek sprzyjających warunków ogień począł się szybko roz-

szerzać i zanim zdążono zorganizować odpowiednią akcję ratunkową, cała fabryka splonęła. Jak stwierdzono, ogień powstał skutkiem krótkiego spiecia. Szkoda wynosi 180 tys. zł.

Paśali z dymem mienie firmy „Oikos” a strzałami z karabinów udaremnił ratunek

ZAGADKOWY ZAMACH NA LEŚNICZÓWCE W POW. KAMIONECKIM.

Lwów, 24. listopada.

(—) Z Kamionki strum. donoszą nam, iż onegdaj nieznani na razie sprawcy, z zemsty podpalili stozek siana na leśniczówce w Maziarni gołowej pow. Kamionka strumiłowa na szkodę firmy „Oikos”. Ogień objął

stodołę, stajnię i kurnik, które doszczętnie splonęły. Szkoda wynosi około 10 tys. zł. W czasie pożaru sprawcy oddali około 6 strzałów karabinowych, by tym sposobem przeszkodzić w ratowaniu inwentarza. Dochodzenia w toku.

Umizgi Sowjetów do Niemiec

(Telefogram własny „Gaz. Por.”).

Pogranicze sow., 23 listopada.

Z Moskwy donoszą: Poniedziałkowa mowa Stresemanna żywo omawiana jest w rządowych kołach sowjeckich, które zwracają uwagę na całkowite pominięcie przez Stresemanna sprawy stosunków niemiecko-sowjeckich, mimo, że mowa ta obejmowała całokształt zagadnień międzynarodowych. Natomiast w kołach tych zaznaczają gotowość Sowjetów popierania wszelkimi siłami na terenie międzynarodowym poglądów i żądań niemieckich w kwestjach przedterminowej ewakuacji Nadrenji, rozbrojenia oraz w sprawach reparacyjnych.

leżenie do Org. wojsk. i współdziałania w mordzie.

Dziś rano rozpoczyna się przemówienia stron, poczem nastąpi werdykt sędziów przysięgłych. Wyrok spodziewany jest około południa.

Z dnia.

DZIESIEĆCIOLECIA.

Lwów 24. listopada.

Zaledwie skończyłem wywozić zale, gdy Hilary, pełen współczucia, podjął:

— To samo mówił mi inny znajomy dziennikarz. Twierdził, że jest kompletnie wyczerpany, co trzeci dzień pisząc „antykuły okolicznościowe“, nastrojone na ton najwyższego patosu. Niebierał chciał sobie pomóc i przemycił jakiś wstępny, wydrukowany przed dwoma laty z racji innej rocznicy, ale w ostatniej chwili zdemaskował go redaktor naczelny i podobno strasznie sponiewierał. Chciałem mu użyć nieco i zestawilem dla niego kilkadziesiąt terminów, nadających się w podobnych opisach. Może pan posłucha: heroiczny wydzwignięcie ducha, płomień przejaśnionej ofiary, mocarny puklerz męstwa, barykada miłości, radosny przedświt przedwiosnia. Niektóre odpisałem z afiszów: genjusz Lwowa, stos krwi i chwały. — Przyzna pan, że są to okresy dźwięczne i naturalne. Może panu też się naco przydadzą?

Podziękowałem, głęboko wzruszony. Hilary ciągnął:

— Do wierszowego nie mam pretensji. Podobnie bezinteresownie przysłużyłem się przesyłowemu pewnej znanej organizacji, który się skarżył, że już nie może nadążyć z okolicznościowymi mowami. Miał ich sześć w ciągu tygodnia, gdy przybył mu nagły wyjazd do Posępną Wólki, która też obchodzi swe dziesięciolecie. Dałem mu swój spis i poradziłem, aby go poprostu odczytał. Dziękował mi potem gorąco. Mówił, że jeszcze nigdy publiczność nie była tak radośnie nastrojona.

— Wierzę panu, ale kiedy to się skończy?

Hilary uśmiechnął się tajemniczo.

— Właściwie — to się może nigdy nie kończyć. Zawsze przed dziesięciu laty działo się coś takiego, co wypadło uczcić, lub bodaj „specjalnie podkreślić“. Obliczyłem n. p., że w ciągu roku następnego będziemy mieć 81 sposobności do uroczystych obchodów. A jeszcze odkąd magistrat lwowski rozszerzył swój dział komercyjny o handel flagami, obywatele nie będą mogli się żalić na brak ułatwień. W grudniu znów będziemy mieć możność urzędzenia dwóch jubileuszów, czterech rocznic bardzo podobnych i jednej państwowej. Ale... dlaczego pan tak zbladł? — Czy może słabo panu?

Przyznałem, że istotnie mam się klesko. Hilary podsunął mi szklankę wody i łagodnie pocieszał:

— Odwagi, przyjacielu! Nie trzeba się tem zbyt przejmować. Ja jestem w jeszcze gorszym położeniu. Moja żona chce to wszystko **widzieć**, a boi się sama. Od trzech tygodni nie jedliśmy obładu. Skarpetki mam niepoprocerowane. Od pochodów na omentarz dostałem reumatyzmu. Zmienając nalepki na oknie spadłem z krzesła, — a jednak nie skarzę się.

Zawstydiłem się swej słabości; Hilary poświęcił więcej.

ya.

Dziś uroczysta premiera wiek i 20 filmu w/g znanej sztuki
URWANCEWA

WIERA MIRCEWA

Rekord w
międzynarodowa
obsada

Marja Jacobini, Łunaczarska, Złota Sowa, Warwick Ward
FILM KTÓRY PODBIŁ WSZYSTKIE SERCA!
NIEBYWALE ATRAKCYJNE PODŁOŻE!

Jutro w niedzielę o godzinie 11 30 **WIELKI PORANEK**

APOLLO

Bilety w r. n. i ulgowo aż do odwołania nie obowiązuje.

APOLLO

„Chytre-mudro“ chcieli dwaj Bajraki wślizgnąć się do polskiej służby państw.

SFALSZOWALI DOKUMENTY NA ODZNAKĘ ORLĄT I KRZYŻ WALECZNYCH.

Lwów, 24. listopada.

(—) Przed sędzią Łyczkowskim odpowiadali wczoraj dwaj Ukraińcy **Michał Bajrak** i brał jego **Stanisław**, obaj zam. przy ul. Żółkiewskiej 125, oskarżeni o zbrodnię oszustwa. Młodzieńcy ci, będąc bez zajęcia, jeszcze przed dwoma laty wystosowali prośbę do prezydium sądu karnego we Lwowie o przyjęcie ich do służby w charakterze woźnych. Dla poparcia prośby, pierwszy z nich przedłożył dyplom na odznakę „Orląt“, drugi zaś dyplom na krzyż walecznych, uzyskany w 240

pp. małop. armji ochotniczej.

Dyplomy wydały się jednak podejrzanym, a dochodzenia wykazały, że Ukraińcy ci żadnego udziału w wal-

kach po stronie polskiej nie brali, wobec czego żadnych odznaczeń otrzymać nie mogli, a że odznaczenia te były własnością ich krewnego Józefa Bajraka, a oni sfalszowali odnośne dokumenty.

Rozprawa nie dobiegła końca, albowiem dla ustalenia jeszcze pewnych kwestji sąd postanowił sprawę zwrócić do sędziego śledczego.

Mściwy Sosiak przeszył Sowiaka

KRWAWA SCENA NA WESELU W NIEDŹWIEDZIU.

Lwów, 24. listopada.

W Niedźwiedziu pow. Drohobycz zenił się 16. bm. Stefan Sosiak. Gdy wszyscy byli już dobrze podchmieleni,

przyszło do gwałtownej sprzeczki. Nożem, który miał oddawna porachunki z Wasylem Sowiakiem, skorzystał z zamieszania, wybiegł do komory, gdzie miał przygotowany karabin i strzeliwszy w sieniach dla zmylenia obecnych dwa razy w powietrze, podszedł pod okno domu, skąd strzelił do Sowiaka. Kula przeszła na wylot klatkę piersiową Sowiaka, poczem zraniła lekko w ramię Hrynia Kowala. Przybyłe na miejsce zbrodni organa policyjne aresztowały Sosiaka, zaś denata przewieziono w b. ciężkim stanie do szpitala w Drohobyczu.

Sprawcy napadu na pocztę lwowską Ordyniec i Płachtyna

PRZEWIEZIENI DO WIĘZIENIA W DROHOBYCZU.

Lwów, 24. listopada.

(—) Dowiadujemy się, że zasądzonych w swoim czasie na karę śmierci, a następnie ułaskawionych uczestników napadu na pocztę przy ul. Głębokiej, **Włodzimierza Ordynca** i **Iwana Płachtynę** przewieziono w ostatnich dniach z więzienia w Brygidkach do więzienia w Drohobyczu, gdzie już przebywa trzeci uczestnik tego napadu,

zasądzony na siedm lat **Włodzimierz Myrosz**. Czwararty ze skazanych, **Euganusz Kaczmarski**, zasądzony na pięć lat, już przedtem został przewieziony do więzienia w Mokolowie.

Warszawski baletmistrz

przed sądem lwowskim.

OSKARŻONY BYŁ O SZPIEGOSTWO, ALE OKAZAŁO SIĘ, ŻE JEST TYLKO
DEFAUDANTEM WEKSLI.

Lwów, 24. listopada.

(—) Przed sędzią Szulistawskim opowiadał wczoraj za zbrodnie sprzeniewierzenia 27-letni **Leon Günsberg** fałszywy baletmistrz z Warszawy, jak podaje — właściciel pierwszorzędnej szkoły tańców.

W jesieni br. Günsberg odbywał

ćwiczenia wojskowe jako plutonowy w 30 pp. Dnia 5. października br. został aresztowany pod zarzutem zbrodni szpiegostwa. Przy rewizji znaleziono przy nim list zaadresowany do Ministerstwa spraw wojsk., oraz 6 kopert z pieczęcią pułku, ponadto 2 weksle po 500 zł. z podpisem **Mieczysława Danin Borkowskiego**. Dochodzenia w sprawie szpiegostwa zostały zastanowione, natomiast stwierdzono, że Günsberg dopuścił się sprzeniewierzenia na szkodę p. Borkowskiego, albowiem otrzymawszy do zeskontowania owe dwa weksle, przywłaszczył je sobie.

Po rozprawie został on zasądzony na 2 i pół miesiąca ciężkiego więzienia.

Kamieniami i łaskami zatłukli asesora.

SENSACYJNA ROZPRAWA O MORD POLITYCZNY W STANISŁAWOWIE.
MORDERCY OPUKIWALI PIERSI OFIARY, BY PRZEKONAĆ SIĘ, CZY NIE
TRZEBA JEJ DOBIĆ.

(Od naszego korespondenta).

Stanisławów, 23. listopada.

4. sierpnia, w czasie wyborów zamordowany został asesor z Wołoczynca **Hryń Nowogrodzki**. Mordercami są **Filip Haluszczak**, **Nykoła Misiuk**, **Jan Małak** i **Ilko Podhajecki**. Zamordowali oni **Hrynia kamieniami** i **łaskami**.

Rozprawa w wielkiej sali sądu przysięgłych wśród ogromnego zainteresowania. Bronili adw. poseł dr. **Baczyński**, dr. **Wolański**, **Oleńnicki** i **Zasławski**. Poszkodowanych zastępował dr. **Kuryś**. Oskarżenia wnosił prokurator dr. **Pollo**, wykazując w godzinnym przemówieniu bestjalstwo i brutalność morderców.

Trybunał złożony z sędziów s. okr. **Ida**, **Kasparka** i **Skalkowskiego** po godzinnej naradzie zasądził trzech pierwszych oskarżonych za zbrodnię ciężkiego uszkodzenia ciała z paragr. 143 po trzy lata ciężkiego więzienia. Czwararty oskarżony został uwolniony. Obrońcy odwołali się od wymiaru kary, prokurator zgłosił zażalenie nieważności.

Rozprawa wywołała zainteresowanie, zwłaszcza ze względu na brutalność morderców, którzy już po swym czynie wrócili do trupa, badali go i obślizkiwali serce, czy jeszcze bije.

Rozprawa trwała przez 11 godzin.

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią przysługę naszej najukochańszej Żonie i Matce, a w szczególności Czcigodnym Rabinom WPP. **Ziffowi** i **Drowi Lewinowi**, Nadkantorowi **Lwówicziowi** oraz wszystkim przyjaciołom, znajomym i krewnym składamy na tej drodze najserdeczniejsze „Bóg zapłać“.

Izydor Altschüler i **Ida, Adolf, Wiktor** i **Karol Altschülerowicze** 9741

„Kiedy Stalin pójdzie nareszcie do diabła?“

FIASKO NOWEGO ANTYRELIGIJNEGO POMYSŁU KOMUNISTÓW.

Moskwa, w listopadzie. Publiczne dysputy religijne — oto ostatni niefortunny pomysł agitatorów bolszewickich. Dysputę taką m. in. urządzono w Moskwie. Zapowiedź publicznej dyskusji, między ateuszami a wiernymi zgromadziła niezliczone tłumy. Gdy agitator komunistyczny Sarabjanow zaczął swą bluźnierczą mowę, powstała gwałtowna wrzawa, ciągle okrzyki i gwizdanie zmusiły mówcę do przerwania agitacyjnej mowy. Natomiast obrońców religii — a w

szczególności przedstawiciele szeroko rozgąłęzionego sekciarstwa — witano owacyjnie. Zgromadzenie następnie zażądało od Sarabjanowa, by ogłosił podane mu w toku dyskusji kartki. Jedna kartka zawierała pytanie — „kiedy Stalin nareszcie pójdzie do diabła“, druga — „jak przyspieszyć obalenie komunistów“ i t. Wobec takich nastrojów zawstydzony Sarabjanow opuścił katedrę, a obecni na sali czekali rozpędzili publiczność, a gdy chcieli zaaresztować niektórych najbar-

dziej zdecydowanych przeciwników propagatora, tłum stanąwszy w obronie aresztowanych, dotkliwie pobili kilku czekistów.

ry zeznaniem Nadwodnego i jego matki. Osk. Śnidziński, którego bronił adw. Dr. Schächter, został zatem uwolniony dla braku dowodów.

W dwa dni po rozprawie świadek Rozalja Nadwodna nagle

zaniemogła i zmarła,

a wieść gminna związała jej zgon z owym procesem karnym.

Przeciw Andrzejowi Nadwodnemu wdrożono dochodzenia o zbrodnie oszczerstwa oraz fałszywe zeznania.

W ten sposób Śnidziński wyszedł obroną ręką. Nadwodny przygotowywał dla niego więzienie — tymczasem sam spocznie w kryminale.

Z dymem pójdiesz, garbaty bolibrzuchu!

ZACIĘTE SPORY W RODZINIE NAD WODNYCH. — BEZPODSTAWNE OBWINIENIE O „PUSZCZENIE CZERWONEGO KOGUTA“. — OSKARŻYCIELKA NAGLE UMIERA, CO LUD UWAŻA ZA KARĘ BOŻĄ. — Z OSKARŻY CIĘLA — PODSADNYM I KRYMINA LISTĄ.

(Od naszego korespondenta).

Przemysł, w listopadzie.

Na tle sporów majątkowych od długiego czasu toczących się w rodzinie Nadwodnych w Medyce, wybuchały często namiętne kłótnie, będące przyczyną istnego lasiemca procesów. Szczególnie ostro występował znany ze swej złośliwości syn matki rodu: Rozalji Nadwodnej — Andrzej, który z uporczywą zacieklnością zwalczał Piotra i Katarzynę z Nadwodnych Śnidzińską.

Piotr jest gospodarzem i robotnikiem kolejowym i jako godło swej funkcji nosi

1. zw. krompacz.

Otóż raz po podziale pól, z którego Śnidzińscy byli niezadowoleni, miał Piotr Śnidziński odgrażać się pod adresem Nadwodnego:

„Ty garbaty bolibrzuchu, złodzieju, nogani naciągniesz do rana, z dymem pójdiesz“.

Tejże nocy Nadwodny sam rzekomo

na własne oczy widział, jak Śnidziński zapalką

starał się zapalić

na obejściu Nadwodnego suchy len. Twierdzenie Nadwodnego popierała w dochodzeniach matka jego Rozalja.

Tymczasem rozprawa karna przed

przemyskim trybunałem karnym przeciw Śnidzińskiemu o zbrodnię podpaleń wykazała zupełną

bezpodstawność oskarżenia.

Trybunał pod przew. r. Paara (wotowali rr. Hesse i Baldini), nie dał bowiem wia-

UPRAWNIENY DENTYSTA TECHNIK

MAKS KISEF

Lwów Żółkiewska 1. 11 naprzeciw Templum wykończe wszelkie roboty w zakresie dentystyki w hodzące Ulai w solatach.

Komunści tarnopolscy przed sądem lwowskim.

Zakładali jaczejki w powiecie tarnopolskim.

ECHO ARESZTOWAŃ Z MARCA. — TRZYLETNIA ROBOTĄ PODJADKÓW BOLSZEWICKICH. — ORGANIZATOREM SZAJKI BYŁ SKAZANY NA ŚMIERĆ BILYJ. — JEDNOOKI KRAWIEC KASJEREM JACZEJKI.

Lwów, 24. listopada.

(—) Z początkiem marca br. policja tarnopolska dokonała masowych aresztowań w Tarnopolu i całej okolicy pod zarzutem przynależności do komunistycznej partii Zachodniej Ukrainy. Aresztowania te objęły gminy pow. tarnopolskiego: Czystylów, Proniatyn, Brzozowica Wielka, Trucho-

wica, Iwaczów Górny, Iwaczów Dolny i Małaszowce.

Dochodzenia sądowe trwały przeszło pół roku i zostały już ukończone. Jako główni oskarżeni figurować będą: Stefan Cywiński z Czystylowa, Jerzy Stronowicz, szewc z Tarnopola, Abraham Sobel, stolarz z Tarnopola, Izrael Grünberg, krawiec z Tarnopola,

którzy są głównymi organizatorami i przywódcami partii komunistycznej powiatu tarnopolskiego, a ponadto 27 włościan.

Głównym organizatorem całej tej akcji był Michał Bilyj z Brzozowicy Wielkiej (który już w r. 1926 został zasądzony

na karę śmierci,

a przy ponownej rozprawie w marcu 1927 został uwolniony) — przebywający obecnie w Charkowie, oraz jego zastępca niejaki Kociuba, obecnie również bawiący w Sowjetach, który miał ogólny nadzór nad organizacją komunistyczną Podola. Bilemu podlegała południowa część powiatu, zadaniem jego było zakładać

jaczejki komunistyczne

we wsiach tej części powiatu, zaś Cywiński, który zasiadł obecnie na ławie oskarżonych, rezydował w Czystylowie, będącym ośrodkiem komunistycznej agitacji na północnym Podolu.

Jak stwierdzono, robotę komunistyczną prowadzono od wiosny 1925 r. do wiosny 1928 r., a kasjerem tarnopolskiej jaczejki był oskarżony krawiec Grünberg false Wasserman, ślepy na jedno oko.

Jak się dowiadujemy, rozprawa przeciwko tym 31 oskarżonym o zbrodnię zdrady głównej, dalej zbrodnię z § 61 i 65 ma się rozpocząć dnia 10. grudnia, a na wniosek Prokuratury tarnopolskiej do rozprawy tej został wydelegowany

sąd lwowski.

W związku z tem w najbliższych dniach wszyscy oskarżeni, którzy do tej pory przebywają w więzieniu tarnopolskim, zostaną przewiezieni do Brygidek.

Zrozpaczony przemytnik sacharyny

goni autem za umykającym pociągiem.

TRAGIKOMICZNA HISTORIA NA LINJI TARNÓW — PRZEMYSŁ. — PAN BECK NIEGO SIĘ SPOŹNIŁ, WIĘC CENNY BAGAŻ ODJECHAŁ BEZ NIEGO. — ZDEMASKOWANIE SZMUGLERA W PRZECHOWALNI KOLEJOWEJ. — ŁADNA PORCYJKA SACHARYNY.

(Od naszego korespondenta).

Przemysł, w listopadzie.

Wśród niezwykłych okoliczności został tu aresztowany pod zarzutem przemytu sacharyny niejaki Peisech Rosenblüth recte Beck, zam. w Jarosławiu (ul. Mickiewicza 1. 10). Sprytny ten jegomość jechał od strony Krakowa pociągiem osobowym, wysiadł zaś w Tarnowie, gdzie go widocznie ktoś miał oczekiwać. Bagaż zostawił w przedziale, a sam udał się na peron, aby kupić bilet jazdy. Kiedy jednak zjawił się na peronie, pociąg mu odjechał

z przed nosa.

Zrozpaczony Beck wynajętym samochodem puścił się pośpiesznie w drogę do Przemysła, aby dojechać na czas i na stacji zabrać z pociągu pozostawiony bagaż. Ponieważ jednak pociąg przybył wcześniej niż auto,

przeło konduktor kolejowy zdeponował bezpieczni bagaż w Urzędzie ruchu.

Zawartość pakietu wydała się podejrzana. To też Beck, który zgłosił się po odbiór, został przez policję

przytrzymany, poczem w jego obecności nastąpiło uroczyste otwarcie bagażu. Okazało się, że zawiera on 43 paczek po 500 gr. sacharyny, którą zakwestjonowano, Becka zaś oddano na skład do aresztów policyjnych.

Wyrostek przszerpany granatem

którym chciał postraszyć kamrata.

ZGINAŁ NA MIEJSCU, TOWARZYSZ JEGO JEST CIĘŻKO RANNY.

Lwów, 24. listopada.

(—) Przed kilku dniami na polu w Bokowiu pow. Podhajce, 16-letni Boruch Sabat znalazł granat, który miał zamiar wziąć do domu. Znajdujący się obok Wasyl Paszczak zwrócił mu uwagę, by granat pozostawił na

miejscu, a wówczas Sabat umyślnie rzucił granat ten na ziemię w pobliżu Paszczaka i spowodował eksplozję. Rezultat był okropny, gdyż Sabat sam został zabity na miejscu. Paszczaka ciężko rannego, przewieziono do szpitala powszechnego w Podhajcach.

Zabójca ukochanej kobiety

„MUSISZ ZDOBYĆ MAJĄTEKI”. PRO MIENNY UŚMIECH LOSU. — JEDEN ROK, A ILEŻ ZMIAN. — DRAMATYCZNA SCENA I KATASTROFA.

(Do ryciny na stronie 1-szej).

Paryż, w listopadzie.

Niezwykle wrazenie wywarł tutaj niezmiernie ciekawy proces, którego bohaterem był 27-letni Armand Bourdier, stojący pod zarzutem dokonania zarobstwa na osobie 26-letniej Marjanny Savetier, żony urzędnika bankowego. Zabójca został uniewinniony, a stało się to w uwzględnieniu **niezwyczajnych okoliczności psychologicznych**, które doprowadziły go do stanu **niepoczytalnej wścicości** i włożyły mu do ręki broń morderczą.

Oto interesujące tło tego procesu paryskiego. Przed rokiem był Bourdier **niegim p-mocnikiem handlowym**, który mu wcale się nie uśmiechała **nadzwyczajna przyszłość**. Poznał wówczas Marjanę, z którą się zaręczył. Ale gdy miano ustalić już termin ślubu, dnia wczyna rzekła do narzeczonego:

— Węde za ciebie zamąż dopiero wówczas, gdy **zdobędziesz majątek**.

— Dobrze, odpowiedział młodzieniec bez wahania. Znał bowiem dobrze **usposobienie Marjanny** i wiedział, że **nie zdola jej uporn przelamać**.

W trzy tygodnie później miał Bourdier ruszyć w podróż. Chciał udać się w świat na zdobycie majątku. Pożegnanie kochanki było **bardzo czułe**. Marjanna rzuciła się narzeczonemu na szyję i **zawołała wśród łez**:

— Kocham cię. Jesteś jedynym człowiekiem na świecie, któremu mogłabym oddać serce. **Myśli moje zawsze będą przy tobie. Jeśli nie powrócisz, umrę.**

Mężczyzna rozpromienił się, usłyszawszy to wyznanie. Z nadzieją w sercu odjechał. Przez rok cały znosił **głód i poniewierkę**, lecz dziwnym trafem **szczęście uśmiechnęło się** doń łaskawie i już po upływie roku mógł powrócić do Paryża jako **właściciel wcale znacznej fortunki**.

Spotkanie narzeczonych wyglądało jednak zupełnie inaczej, niż się tego Bourdier **spodziewał**.

— Oto jestem — zawołał młodzieniec z **uniesieniem** i wyciągnął ramiona ku ukochanej. Ale ona zachowała **lodowatą obojętność**.

ci, czarownik, rodzice moi, zabierajcie, ja muszę, na jakiś czas przynajmniej, wrócić do wsi rodzinnej!..

4. Rozstanie

Mouhi'nda Matiti zajęta przygotowaniem do odjazdu, szczęśliwa, że zobaczy swoich, pozostałych przy życiu, nie zdawała sobie sprawy z bólu, jaki zadaje mężowi swemu Djoioni.

Ostatniego dopiero wieczora dostrzegła rozpacz w jego twarzy. Przytulwszy się doń całym ciałem, jak w pierwszych dniach ich małżeńskiego szczęścia, starała się uspokoić go, zapewniając:

— Ależ na kilka dni, na kilka miesięcy tylko. Djooni!

Nazajutrz całe Brazzaville wyległo jak zwykle przy odjeździe kurjera Syrena parowca „Gouverneur Ballag” rozdarła po wierzbie.

Niezmierny smutek ogarnął serce Djooni. Od chwili, kiedy Mouhi'nda wsiadła na okręt, jego wielkie żółte oczy, wezbrane łzami, tkwiły uparcie w ziemi.

Nagle podbiegł ku przystani. Sternwheel już się powoli oddalał.

— Bole, mamma!.. — zawołał łkając — bole, mamma!

Powiewając białą chusteczką z coraz bardziej oddalającego się parowca Mouhi'nda Matiti z uśmiechem szczęścia na twarzy zegnała go... na zawsze!..

Wł. P. M.

— Widzę przecież — odpowiedziała sucho.

— Przeszedłem, aby cię pojąć za **żonę** — rzekł on spokojnie i rzeczowo. Jestem teraz bogaty.

— A więc miałeś **szczęście** — rzuciła **ostro czarująca istota**. — Ja nie jestem bogata. Pensja urzędnika bankowego jest **bardzo skromna**. Ach jakże los jest niesprawiedliwy, wynagradzając tak skromnie sumienną i **wyteżającą pracę uczciwego człowieka**.

— O kim właściwie mówisz? — zapytał zdziwiony młodzieniec.

— O **moim mężu**. Wysłałam zamąż.

— Tak prędko? — odpowiedział on i padł ciężko na krzesło.

— Ach, chcesz mi **czynić wyrzuty**? Myślałam, że będziesz bawił na obczyźnie conajmniej dziesięć lat, **zanim zdobędziesz majątek**. A więc zupełnie poważnie **wymagałeś odemnie**, abym całe życie spędziła na **czekaniu?!**

— Przecież... próbował mówić nie-szczęśliwy. Ale ona unosiła się coraz bardziej.

— Naturalnie, ty zawsze byłeś **egoistą**. Dla ciebie to jest rzeczą zupełnie oczywistą, że miałam poświęcić swoją **młodość i czekać bez końca**. Takie szybkie zdobycie majątku następuje tylko w powieściach. Nie możesz więc mieć do mnie żadnych pretensji. Postąpiłam z mną **wprost podle**. Jesteś **nikczemnikiem** i nie wiem, com zawi-niła, dostając się w **twoje szpony**.

Trudno się dziwić Armandowi, iż ta scena doprowadziła go do szaleń. **Zabił przewrotną kobietę**. Nie można go za to **usprawiedliwić**. Ale można zrozumieć...
—

Dzielny czyn żony Piccavera.

GDY NIEWIEDZĄCY O NICZEM TENOR SPIEWAŁ W OPERZE, ŻONA LEŻAŁA POD NOŻEM CHIRURGA.

Wiedeń, w listopadzie.

(=) Sławny tenor Opery wiedeńskiej, Piccaver, śpiewał onegdaj główne role w „Rycerskości wiedeńskiej” i w „Pajacach”. Jak zwykle wyszedł z domu nieco wcześniej, aby przed przedstawieniem odbyć **przechadzkę**. Było to około godz. pół do 6 wieczorem. Jego małżonka Ria Piccaver skarżyła się na ból, ale zapewniła męża, że one **niebawem przejdą**. Gdy Piccaver opuścił dom, bóle owe zaostrzyły się. Wówczas pani zatelefonowała do lekarza, który natychmiast przybył, zabrał panią Piccaver i stwierdził **ostre zapalenie ślepej кишки**.

Lekarz oświadczył p. Piccaver, że musi ją natychmiast wziąć ze sobą do szpitala, gdyż operacja musi się odbyć w **przebiegu godziny**. P. Piccaver powzięła **szybką decyzję**. Nie zawiadomiła o niczem męża, lecz **autem pojechała do szpitala**. Dziwnym zbiegiem okoliczności operacja rozpoczęła się o godz. wpół

do 8-mej, a więc równocześnie z początkiem opery. Operacja udała się **szczęśliwie**.

Alfred Piccaver nie wiedział zupełnie o tem, że podczas gdy śpiewał Turrida, żona jego pozostawała w **niebezpieczeństwie życia**. Pani Piccaver bowiem nawet po ope-

racji: stanowczo **zabroniła zawiadomić męża**, gdyż nie chciała przerywać **toka przedstawienia**. Dopiero po skończonej operze uwiadomiono Piccavera o tem, że żona jego została **zoperowana**.

Stan zdrowia dzielnej kobiety jest zupełnie **zadowolający**.

Jestem także rabusiem!

PARYSKA ANEGDOTA TEATRALNA. — JAK NABRAŁ SACHE GUITRY RESTAUNA. — JAK NABRAŁ SASZA

Paryż, w listopadzie.

(=) W paryskich kołach teatralnych opowiadają sobie **zabawną anegdotę** o **znany m-poezie**, dramaturgu i aktorze, Saszy Guitry.

Pewnego dnia jadł on obiad w restauracji, w której go nie znano. Ponieważ **rachunek był wprost bezwstydnie wysoki**, kazał Guitry przywołać **właściciela lokalu**. Guitry rzekł do niego:

— Kochany kolego, uważam, że ceny pańskie są **zbyt wygórowane**.

Restaurator odparł **natychmiast uprzejmym tonem**, iż nie wie, że gość: u siebie kolegę **zawodowego**. Wobec tego **chętnie zniżył** obecnie cenę obiadu o **20 proc.** Guitry zapłacił rachunek. Gdy opuszczał już restaurację, zapytał go **gospodarz**:

— A czy mógłbym wiedzieć, **panie kolego**, gdzie się **znajduje pański lokal?**

Guitry odpowiedział, że wcale nie posiada lokalu i że nie jest **restauratorem**.

— Jakto? — zawołał gospodarz. — **Jakże pan mógł nazwać się moim kolegą?**

— Jestem także rabusiem — **odpowiedział Guitry** i oddalił się szybko.

Prowokacja duchowieństwa w Bolszewji

Moskwa, w listopadzie.

W Baku (na Kaukazie) rozpozczął się głośny proces **duchowieństwa prawosławnego**. Na ławie oskarżonych zasiadło 15 osób, między innymi biskup Arsenjusz, ksiądz Wyrubajew, Malasznikow i inni, oskarżonych o **wykorzystanie stanu duszpasterzy** w celach **przeciwko moralności**, o dopuszczenie się **czynów lubieżnych**, **uwiedzenie** **nieletnich dziewcząt** i t. d. Wedle twierdzenia aktu oskarżenia, mieli oskarżeni przyznać się w toku śledztwa do **popelnienia zarzucanych czynów** natomiast obecnie stanowczo **zaprzeczają swęj winy**, twierdząc, że władze bolszewickie **zainscenizowały cały proces** w sposób **prowokacyjny** w celach **antyreligijnych**, a to dla **zohydzenia duchowieństwa** w opinii wiernych.

Nwa francuska nagroda literacka.

LAUREATEM JEJ ZOSTAŁ MŁODY PISARZ, EMANUEL DOVE.

Paryż, w listopadzie.

(=) Wydawcy paryscy mają nieraz szeroki gest i fundują na własną rękę **nagrody literackie znacznej nawet wysokości**. Oto n. p. niedawno nową **nagrodę literacką** stworzył znany **wydawca paryski Figuiere**.

Niedawno odbyło się posiedzenie sądu konkursowego, złożonego z najwybitniejszych **przedstawicieli li-**

teratury i krytyki francuskiej. Z **pośród** licznych kandydatów wybór padł na **młodego powieściopisarza**, Emanuela Dovego, **rokującego bardzo wielkie nadzieje**. Dove wydał mimo **młodego wieku szereg utworów** **nowelistycznych i powieściowych**, z których **specjalną uwagę** zwróciły **dwie powieści „Moi przyjaciele” i „Koalicja”**.

Romain Rolland jako oskarżyciel.

CIEKAWY PROCES. — DO KOGO NALEŻĄ LISTY PRYWATNE, PISANE PRZEZ AUTORA?

Paryż, w listopadzie.

(=) Przed sądem paryskim rozgrywa się obecnie ciekawy proces, którego bohaterem jest **światowej sławy pisarz francuski, Romain Rolland**. Rolland **wdrożył kroki sądowe** przeciwko **pewnemu antykwarjuszowi**, który **sprzedał na licytacji bez zezwolenia poety jego autografy**. Mianowicie listy, które Rolland **napisał do pewnego przyjaciela**, zostały przez niego **sprzedane** **antykwarjuszowi**, który dalej **sprzedał je na licytacji**.

Ośrodkiem tego procesu jest **zajmująca kwestja sporna**. Chodzi o to, czy treść **prywatnych listów sławnych osobistości** może **zostać wydana na żer ciekawości ogólnej?** — Kto właściwie jest **właścicielem takich listów?** Autor listu, czy adresat? Czy adresat może **sprzedać list bez wiedzy autora?**

Afera ta wywołala w Paryżu **wielkie zaciekawienie**. Proces potrwa **parę dni**, a wynik jego jest **oczekiwany z wielką ciekawością**.

Z ŻYCIA MAŁOPOLSKI WSCHODNIEJ.

Kronika stanisławowska.

(Od naszego korespondenta).

Stanisławów, w listopadzie.

Pożegnanie dotychczasowego wojewody. W dniu 19. bm. urządził nowy wojewoda stanisławowski p. Nakonecznikow-Klukowski pożegnania dotychczasowego wojewody p. drowi Aleksandra Morawskiego. W salonach p. wojewody zebrali się grono zaproszonych gości, a to prezes sądu okręgowego Metella, generał Łukowski, burmistrz Chowaniec, prezes stan. dyr. kol. Wiktor, prokurator Vogel, dr. Henryk Seidler, dyrektor tuł. oddziału Banku Gosp. Kraj. Drzewicki, prez. Okr. Dyr. Rob. Publ. inż. Południowski, naczelnicy wydziałów województwa pp. Burzynski, Koppens, Kochański, Majewski, Neumann, Paos z wielu innych. Postawili dr. Teodor Seidler i Niedziwiecki obecność swoją usprawiedliwili sesją sejmową. W serdecznym nastroju przy muzyce pogawędce spędzono kilka godzin, a obecni goście, jako przed stawiciele społeczeństwa dali wyraz gorącego uznania dla odchodzącego, zaznaczając, że społeczeństwo stanisławowskie z żalem żegna dotychczasowego wojewodę. — Jak nas informują p. dr. Morawski obejmuje stanowisko notariusza w Zamościu.

Delegacje stanisławowskie z okazji 10-lecia wskrzeszenia Polski w Warszawie. Z okazji 10-lecia Niepodległości Polski wyjechało ze Stanisławowa 250 osób do Warszawy. Byli to delegaci Związku Oficerów Rezerwy, Związku Legionistów, Legii Inwalidów oraz Korpusu Wyświęconych Wojskowych, jakoteż delegaci powiatu stanisławowskiego. Delegacje te, wysłane specjalnym pociągiem, zostały ogromnie serdecznie w Warszawie przyjęte i ugoszczone, biorąc udział w wszystkich uroczystościach. Stanisławowska delegacja Korpusu Wyświęconych Wojskowych przybyła do Warszawy z własną muzyką, która w czasie uroczystości Fidacu na placu Marszałka Piłsudskiego koncertowała przy grobie Nieznanego Żołnierza, pod batutą kapelmistrza Krajowego. Ostatnio założona została w Stanisławowie Federacja Wojewódzka P. Zw. Obr. Ojczyzny pod przewodnictwem dra Hendrychowskiego.

Zmarli w Stanisławowie w ubiegłym tygodniu: Remigjusz Aleksander Sadowski lat 77, Majer Schächter lat 61, Kazimierz Maliński 6 tyg., Roman Hryculak lat 44, Markus Izak Schragel lat 75, Regina Blaithal lat 23, Herman Weiner lat 3, Ryśka Gutstein lat 60, Andrzej Piątkowski lat 25, Mozes Reiss lat 53, Jurko Staśko 6 mies., Markus Lipman lat 72, Eustachy Olejarnik lat 52, Eljasz Roszczyński lat 23.

Urząd śledczy w Stanisławowie rzeczywiście stoi na wysokości swego zadania, pozostając pod kierownictwem nadkomisarza p. Urbanowskiego. Dzięki energiczności tego urzędu, sprawy czynów kolidujących z ustawą karną, nie długo cieszą się wolnością po dokonaniu przestępstw. I tak, sprawy rabunku na osobie Moldauera, kasjera spółki drzewnej „Mikuliczyń“ — nietylko że już schwyłani zostali, ale nawet prawie wszystkie zrabowane pieniądze zostały im odebrane. — Również sprawy morderstwa dokonanego w dniu 20. bm. w Uhrynowie dolnym obok Stanisławowa na osobie śp. Michała Dejrakowskiego — o czym poprzednio donieśliśmy — zostały wykryci. Mordercy ci, a to Stefan Błendiuk i Jan Petresz znajdują się już za kratkami.

Nieostrożne obchodzenie się z bronią. W dniu 20. bm. Zacharczuk z Zadbrowic, powiat Sniatyn, manipulując nalażowanym karabinem, czynił to tak nieostrożnie, że spowodował wystrzał. Stojący obok Matij Nikolaiczuk, 7 lat liczący, trafiony kulą w serce, poniósł natychmiastową śmierć.

Wykolejenie. Przy przetaczaniu wozów na stacji kolejowej Sniatyn-Zalucze w dniu wczorajszym wykoleił się parowóz oraz cztery wagony. W ludziach na szczęście ofiar żadnych nie było. Uszkodzona została jedynie lokomotywa i jeden wóz.

Mianowania i przeniesienia w dyrekcji kolei państwowych w Stanisławowie: Skoczyński Władysław Norbert, st. asesor, zawiadowca z Woronienki do Bukaczowic; Wojtych Franciszek, st. asesor z wydziału rachunkowego do wvdz. dro-

gowego; Pilarski Stanisław, st. asesor z wydziału eksploatacyjnego do wydziału kontroli dochodów; Adam Adolf, asesor, do wydziału rachunkowego; Frischman, st. asesor-zawiadowca z Kopyczyniec do Stanisławowa, Bartnik Franciszek Wawrzyniec z Jamnicy do Woronienki; Wojnarowicz Władysław, adjunkt-zawiadowca z Jagielnicy do Jamnicy; Drapa-

lik Rudolf, zawiadowca z Horodenki do Jamnicy, Sobelsohn Tadeusz, adjunkt, z Sniatyna-Zalucze do wydziału handlowo-taryfowego; Niebieszczański Leon, asesor, z głównego magazynu do wydziału sanitarnego tuł. dyrekcji; Böhm Ignacy, asesor, z Chodorowa do Zurawna-Nowosielce; Pytasz Tadeusz, adjunkt, ze Sniatyna-Zalucza do Nadwórnej; Szatar-

ski Jan, st. asesor, z wydziału drogowego tuł. dyrekcji do tegoż wydziału we Lwowie; Woźniak Władysław, asesor, ze Sniatyna-Zalucza do Stanisławowa; Jamkowi Franciszkowi, asesorowi, pełniącemu obowiązki dyżurnego ruchu w Sniatynie-Zaluczu, powierza się sprawowanie czynności kasjera stacyjnego tamże. Zwolnienie na własną prośbę otrzymał: Apperman Jerzy, kandydat kolejowy w Stanisławowie z dniem 8. września 1928. Zmarł: Zborowski Jakób, naczelnik wydziału kontroli dochodów D. K. P.

Tajemnicza śmierć księdza ruskiego.

MORDERSTWO OZY SAMOBÓJSTWO? — ZEZNANIA ŻONY. — NIEWYSWIETLONA ZAGADKA.

Stanisławów, w listopadzie.

Jak już poprzednio donieśliśmy, zginął w ubiegłym tygodniu gwałtowną śmiercią proboszcz gr. kat. Popowski w Strupkowie, pow. Tlumacz.

Śmierć ta nastąpiła wśród tak tajemniczych okoliczności, że mimo skrupulatnych badań i poszukiwań rodzaju jej napewno ustalić nie można. Wprawdzie żona zmarłego podaje, że była przy tem, jak dwaj nieznani sprawcy — wpadłszy do pokoju — oddali do zmarłego z tyłu sześć strzałów. Jednakowoż sekcja zwłok wykazała, że jedynie dwa strzały trafiły zmarłego, ale z przodu w prawą pierś. Jeden strzał przebiwszy klatkę piersiową, przeszedł wątrobę, drugi, trafiając serce, spowodował natychmiastową śmierć. — Jakkolwiek — według zeznań żony — ohydwa strzały trafiły męża jej w pozycji siedzącej, a drugi strzał spowodował błyskawicznie śmierć — zwłoki znalezione zostały nie w pokoju, ale w sieniach, w odle-

głości około 3 m. od miejsca, gdzie księdza śmierć zaskoczyła.

Niezrozumiałem też jest, skąd znalazły się ślady kul w suficie i ścianach bocznych pokoju, kiedy mordercy — wedle zapodań wdowy po zmarłym — strzelali do siedzącego z pozycji stojącej, z maksymalnej odległości 20 cm. Znalezione w pokoju łuski dowodzą, że śmierciodajne kule były tego samego kalibru, jak kaliber rewolweru, będącego własnością księdza. — Rewolwer ks. Popowskiego oddany został policji przez nauczyciela szkoły miejscowej, jednakowoż z pełnym magazynkiem.

Z drugiej strony przemawiają za prawdopodobieństwem samobójstwa te okoliczności, że śp. denat, przed około 10-ta dniami rozporządził swym majątkiem na wypadek śmierci.

Dziwnem też wydaje się i to, że na około 10 minut przed śmiercią ksiądz Popowski manipulował swym rewolwerem i oddał jeden wystrzał — na

którego odgłos żona wbiegła do pokoju i zastała męża siedzącego przy biurku, a po chwili dopiero wpadł sprawcy do pokoju.

Śp. ks. Popowski politycznie był zupełnie niezaangażowany. Przez parlatian swoich był nieubiany z powodu całego szeregu procesów. Na skutek donosów był zawieszony w swych czynnościach kapłańskich i pozostawał w dochodzeniu dyscyplinarnem, które — według opinii publicznej — zakończyć się miało przeniesieniem do innej miejscowości. Wyrok dyscyplinarny miał zapasć następnego dnia po zagadkowej śmierci. Wszystkie te okoliczności powodują zrozumiałe zainteresowanie. Najprawdopodobniej — jest to, że zmarły, człowiek nerwowi, chcąc uniknąć jeszcze większych przykrości, popełnił samobójstwo, co rodzina stara się usilnie ukryć ze względu na charakter osoby duchownej Zmarłego.

Morderstwo na weselu

Jeden trup. — Dwu ciężko rannych.
Sprawcy aresztowani.

(Od naszego korespondenta)

Horodenka, w listopadzie.

W nocy z 21 na 22 bm. odbywało się wesele w Strylczu, pow. Horodenka. Goście podnieceni alkoholem, wywołali awanturę, która skończyła się tragicznie.

Oto w bóje zamordowany został Piotr Hudyma, lat 21 liczący, dwaj inni zaś goście weselni, a mianowicie Nykola Zabojski i Wasyl Didycz, zostali ciężko ranni. Sprawców zabójstwa, w osobach Nykoly Bojczuka i Dmytra Meleniuka, policja natychmiast aresztowała i odstawiła do sądu.

Zamach na posterunkowego

zakonczony śmiercią sprawcy.

(Od naszego korespondenta)

Horodenka, w listopadzie.

Starszy posterunkowy, Jan Jankowiak, patrolując w Serafińcach, pow. Horodenka, w nocy z 21 na 22 bm. natknął się na podejrzanego osobnika, którego wezwał do wylegitymowania się. Na to osobnik ten uzbrojony w rosyjski karabin, strzelił do Jankowiaka, trafiając go w rękę.

Posterunkowy, mimo zranienia, zachowując pełną przytomność umysłu, strzelił do bandyty, i to tak celnie, że położył go trupem na miejscu. Dzielnego posterunkowego pozostaje w leczeniu w szpitalu w Horodence. Zastrzelony, jak się później okazało, Mikołaj Matijko, dobrze był znany policji.

Kronika tarnopolska.

(Od naszego korespondenta)

Tarnopol, w listopadzie.

Osobiste. Pan Wojewoda tarnopolski dr. Mikołaj Kwaśniewski odznaczony został z okazji 10-lecia Niepodległości Polski Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. Również z tej samej okazji odznaczony został marszałek powiatu skałackiego p. Stanisław Zagórski, ziemianin z Kołodziejówki Krzyżem Oficerskim Odrodzenia Polski.

Ruch kulturalno oświatowy Koła tarnopolskiego T. S. L. Na ostatnim posiedzeniu Komisji oświatowej pod przewodnictwem p. dyr. Schweitzera przyjęto sprawozdanie wyjazdów delegatów Koła z odczytami na temat „Dnia Oszczędności i Spółdzielczości“. Na powyższe tematy urządzono odczyty w następujących miejscowościach: w Mikulińcach, Borkach Wielkich, Zabojkach, Myszkow-

cach, Jankowcach, Hłuboczku Wielkim, Berezowicy i innych. Na wszystkie odczyty licznie zbierali się słuchacze i z wielkim zainteresowaniem słuchano ich do końca. Równocześnie uruchomiono kurs dla analfabetów.

Ettingera „RHINOSAN“

(M. S. W. Nr. rej. 924)

usuwa pewnie i szybko

KATAR NOSA

oraz nadmierną wydzielinę śluzu, sprawiając ulgę w oddychaniu.

Wytwórnia

Apteka Mr. M. Ettingera we Lwowie, Bo nabycia we wszystkich aptekach.

Kronika drohobycka.

(Od naszego korespondenta)

Drohobycz, w listopadzie.

Wybory do Kasy chorych. W odbytych tu dnia 18. bm. wyborach delegatów do Rady Powiatowej Kasy ch. wzięło udział stosunkowo b. mało głosujących, a to z powodu wadliwego sporządzenia list wyborczych. Niespodziewanie przebieg wyborów był zupełnie spokojny, przyczem nadmierne należy, że w głównej mierze przyczyniła się ku temu dzielna i zdecydowana postawa policji. Z 11 zgłoszonych list 2 unieważniono, inne zaś otrzymały mandaty w następujących ilościach: Klasowe związki zawodowe i P. P. S. 23 mand., Międzyzwiązkowa lista robotniczo-urzędnicza 6 mand., Jedność rolnicza 3 mand., Pracownicy ukraińscy 4 mand., Pracodawcy ukraińscy 0 mand. Bezp. lista pracowników firmy „Limanowa“ 1 mand., Pracownicy żydowski 3 mand., Lista pracodawców mieszczańskich 2 mand., Zjednoczona lista pracodawców polsko-żydowskich 18 mand.

Utworzenie Spółki wodnej dla regulacji Tyśmienicy. Z inicjatywy p. starosty

Porembalskiego odbyła się w Drohobyczu w dniu 7. bm. konferencja w sprawie utworzenia Spółki wodnej dla uregulowania brzegów Tyśmienicy w Borysławiu. Spółka ta najprawdopodobniej już w ciągu najbliższego czasu zostanie zawiązana, zaś udział w niej wezmą następujące instytucje: Wydział powiatowy, Izba pracodawców, gmina Borysław, gmina Tustanowice, gmina Mraźnica, gmina Hubicze i zarząd dóbr Lindenbaumów. Spółka miała rozpocząć pracę w r. 1929, a w roku bieżącym mogłyby zostać ukończone prace przygotowawcze.

Pawilon naftowy na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu. Ostatnio zawiązał się tutaj Komitet budowy pawilonu naftowego na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, który rozpoczął już intensywną pracę połączoną z budową gmachu pawilonu. Jak dowiadujemy się z miarodajnych źródeł, postanowiono wystawić przemysł jako całość, tak żeby pawilon był reprezentacją całego przemysłu naftowego w ogólności

Kronika przemyska.

(Od naszego korespondenta.)

Przemyśl, w listopadzie.

Po planem uderzył w piwnicy. W restauracji Kreuzów wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, któremu uległ Władysław Malinowski z Dobromiła. Podchmielony wpadł do piwnicy, której drzwi zapomniawszy zamknął. Malinowskiego, który wskutek upadku doznał dotkliwych uszkodzeń na całym ciele, przewieziono do szpitala powszechnego.

Rozkosze domowego ogniska. Pamiętne srebrne gody spędziła niedawno Tekla Maksymowa, której mąż tak uroczysto wypisał życzenia kijem na całym ciele, że musiano ją przewieźć do szpitala. Maksym twierdzi, że zamierzał w ten niezwykły sposób zamantrować swoją dyktaturę rodzinną. — Podobny los spotkał Annę Sawczynową, która została, wskutek nieostrożności męża, zraniona na twarzy. Tak dla ostrożności zeznała Sawczynowa.

Strajk w fabryce Feingolda. W fabryce śledzi i konserw rybnych W. Feingolda wybuchł strajk na tle ekonomicznym.

Kadencja sądu przysięgłych obejmuje na razie cztery rozprawy (rabunek, dzieciobójstwo i dwa podpalenia).

Spekulacja ziemią w niżankowickim. Zwracają uwagę na dziką parcelację i spekulację ziemią w pow. sądowym niżankowickim, w co powinno być wglądane władze upoważnione do nadzorowania należytego wykonywania ustaw o reformie rolnej.

W trafice na dworcu kolejowym czuła się brak znaczków pocztowych, co bardzo dotkliwie odczuwa publiczność, która pragnie wrzucić listy, wprost do wozu pocztowego pociągów pospiesznych lub osobowych. Czyby odnośne władze nie zechciały pouczyć trafikantki na dworcu kolej., że jest jej obowiązkiem mieć zawsze na składzie potrzebną ilość znaczków poczt.

Marszałek winien niezłocznie z...

zać zakładom asenizacyjnym „urzędowania” przed godz. 10-tą wieczorem. Zdarza się bowiem, że wozy Taillarda, widocznie przewiewne, zatrzymują już wczesnym wieczorem powietrze na ulicach, ku prawdziwemu utrapieniu przechodniów.

Kradzieże się mnożą. W ostatnich kilku dniach okradziono: fabr. bielizny „Polonja” (ul. Czarnieckiego 13.), szkoda około 2500 zł., — wł. dóbr W. Mühlrada (Mickiewicza 50.) — sklep Wimdera (Kopernika). Znaną firmę „Artesia”, ul. Mickiewicza 4., okradziono w dzień w porze obiadowej. Sprawcy skradli cełną kurtkę futrzaną oraz 450 zł. w złotych i dolarach

Marszałek Joffre delożowany.

KŁOPOTY MIESZKANIOWE BOHATERA FRANCUSKIEGO. — W SZPONACH NIESUMIENNEGO KAMIENICZNIKA.

Paryż, w listopadzie.

(=) O ciekawej aferze mieszkaniowej francuskiego bohatera narodowego, marszałka Joffre'a, rozpisują się obecnie gazety paryskie.

Marsz. Joffre wynajmował u pewnego kamienicznika sześciopokojowe mieszkanie przy ul. Lorda Byrona. Kamienicznik ów, korzystając z dobroduszości sędziego żołnierza, niemal co miesiąca podwyższał mu komorne. Marszałek znosił to cierpliwie, ale wreszcie, gdy kamienicznik zażądał sumy wprost horendalnej, stanowczo odmówił.

Córka pr. Freud g. dną następczynią swego ojca.

ZOSTANIE KIEROWNICZKĄ INSTYTUTU PSYCHOANALITYCZNEGO W WIEDNIU

Wiedeń, w listopadzie.

(=) Gmina miasta Wiednia przeznaczyła obszerną parcelę na budowę nowego instytutu psychoanalitycznego, który ma odpowiadać wszelkim wymaganiom nowoczesnej wiedzy i stać na bardzo wysokim poziomie. Kierownikiem tego instytutu miał zrazu zostać słynny twórca psychoanalizy, profesor uniwersytetu wiedeńskiego, Zygmunt Freud. Ponieważ jednak sędziwy profesor z powodu nadmiaru zajęć nie może objąć tego stanowiska, zostanie ono powierzone jego córce, Annie Freud, która przez szereg lat pracowała pod kierownictwem swego ojca i uchodzi mimo młodego wieku za wybitną siłę naukową.

Nowy instytut psychoanalityczny ma być przeznaczony dla ubogich a zwłaszcza dla dzieci. Jego celem ma być również kształcenie psychoanalitycznych lekarzy i wychowawców.

— 0 —
Mimochodem.

ZNALAZŁ SIĘ MENTOR.

Lwów, 24 listopada.

Jeden z bardzo młodych, mało poczytnych i właśnie „reorganizowanych” dzienników lwowskich usiłuje nas niekiedy pouczyć. Dziękujemy za dobre intencje, ale prosilibyśmy na przyszłość o bardziej szczęśliwe dobieranie przykładów w takich „poglądowych lekcjach”. Dziennik ten mianowicie próbuje wykazać, że posiada lepszą służbę informacyjną. Niestety — jakoś na końcu wypadła to inaczej.

Przed kilku dniami zdementował z wielkim hałasem informacje nasze o wykryciu szajki fałszerzy biletów kolejowych. Potem jednak przezornie umilkł, przekonawszy się, że opieraliśmy się jedynie na protokołach i dokumentach urzędowych. Byłoby lepiej, gdyby przekonał się o tem przed wydrukowaniem swego dementi.

Wczoraj znów „stwierdził”, że nie jest prawdą to, co napisaliśmy o przygotowywanym buncie w Brygidkach. Ale nie spostrzegł, że podając własne informacje, tylko w inne słowa ubrał to samo, co wcześniej przyniosła „Poranna”.

Wogóle całe mentorstwo owego dziennika występuje z reguły wtedy, gdy spóźnił się z czemś, a nie chce się do tego przyznać, wtedy staje na koturnach i oświadcza, że — wiedział lepiej. Najgorzej wychodzą na tem czytelnicy, którzy w ten sposób nie dowiadują się niczego.

Hymn na cześć orchidei.

CIEKAWA KSIĄŻKA OGRODNICZA. — ORCHIDEE ZNALI JUŻ CHIŃCZYCY. — GRECY UWAŻALI JĄ ZA DOBRONALE LEKARSTWO. — NAJPIĘKNIEJSZE STORCZYKI.

Lwów 24. listopada.

(=) Leży przed nami przepiękna książka pt. „Orchidea”, której autorem jest ogrodnik francuski, p. Esawery Legrand. Książka ta wyszła niedawno w Paryżu i przedstawia się pod względem zewnętrznym wprost okazale. Opatrzona licznymi rycinami jest istnym hymnem na cześć królowej kwiatów — orchidei.

Autor prostuje przedewszystkiem mylny pogląd, jakoby storczyk był modnym kwiatem wyłącznie czasów nowożytnych. Na piękności orchidei poznano się bardzo dawno temu, bo już w starożytnych Chinach. Chińczycy byli pierwszymi, którzy poczęli uprawiać ten kwiat i uszlachetniać. Póści chińscy już w drugim stuleciu przed Narodzeniem Chrystusa opiewali storczyki.

Grecy starożytni nie tyle podziwiali kwiat storczyka, ile raczej cenili — cebulkę storczykową jako lekarstwo. — W wiekach średnich, a także z początkiem czasów nowożytnych, rzadko tylko wspominają dzieła botaniczne o orchideach... Bądź co bądź już w połowie XVI. wieku znano

11 rodzajów storczyka, ale tylko takich, które znajdują się w Europie. W XVII. stuleciu przysyłały pierwsze pozaeuropejskie gatunki do nas. Odtąd rozpoczęło hodować ten cudowny kwiat na szeroka skalę, uszlachetniać go i upiększać przez ołagłe krzyżowania. Wysyłano nawet osobne wyprawy do krajów podzwrotnikowych celem wyszukiwania coraz nowych gatunków. Już w XVIII. stuleciu posiadał londyński ogród botaniczny 15 gatunków najpiękniejszych pozaeuropejskich orchidei. Dziś posiada ich 17-cie gatunki.

Do najpiękniejszych storczyków należy wytwór skrzyżowania „bravoli” z białą „cattleyą”, co daje śliczny, jasno-różowy kwiat. Cudowne jest również skrzyżowanie „bravoli” z czerwona „cattleyą”, której wynikiem jest kwiat intensywnie czerwony, ze złotymi przebłykami. Ciekawy kwiat wychodował przed kilku laty pewien ogrodnik londyński: listeczki tego storczyka poruszają się bez ustanku.

Wspaniały jest gatunek południowo-amerykański, t. zw. „Duch święty”, w którego środku listeczki ukształtowane są najwyraźniej jako gołąbek z najwidoczniejszą główką, dzióbkiem i rozszerzonymi skrzydełkami.

Dziś można przez hodowlę oryginalnych storczyków zarobić wprost bajecznie sumy. Rozwój hodowli storczyków zaznacza się przedewszystkiem w Anglii, w której wogóle kultura ogrodnicza stoi niezmiernie wysoko.

KOPERNIK MARYSI NAKAZ tyko n sze kin teatry wyświellają dziś w elki film najwięk sekwj wörn merykańskiej „United Art i te” p t.

RAMONA z DOLORES Del Rio W głównej roli.

Elektryka, para i benzyna nie wyrugowały konia.

Lwów, 24 listopada.

(y) Żyjemy — jak wiadomo — w wieku maszyn i techniki. Elektryka, samoloty, radio zmieniły całkowicie pojęcia o przestrzeniach i odległości. Ze jednak najnowsze zdobycze wiedzy nie zawsze dotarły tam, dokąd przedewszystkiem powinienby się dostać, o tem poucza nas interesująca statystyka polskiej służby pocztowej. Z wymownych cyfr wynika, że instytucja, której wartość opiera się przedewszystkiem na szybkiej i sprawnej lokomocji, potwierzonych jej przesyłek, postępuje się dziś jeszcze częściej końmi, niż koleją.

W obrębie dziewięciu dyrekcyj pocztowych mieści się 4.000 insty-

tucej pocztowych, jak urzędy, agencje i t. p. Do dyspozycji obywatela polskiego stoi 3.400 stacji telegraficznych i 3.500 międzymiastowych stacji telefonicznych. Obszar obsługiwany przez poszczególne instytucje pocztowe jest bardzo różny. Urząd pocztowy na Polesiu ma do obsłużenia około 400 km. kw., na Wołyniu przeszło 300 km. kw., a w wojew. nowogródzkiem — przeszło 200 km. kw.

Na Polesiu przypada na jedną stację telegraficzną 450 km. kw., a na Wołyniu — przeszło 350 km. kw.

Przewóz poczty odbywa się przy pomocy kolei, koni, dróg wodnych i samolotów. Długość połączeń pocztowych

kolejowych wynosi tylko 23.060 km., podczas gdy długość połączeń na gościńcach dosięga 23.253 km. Poczta nasza w niejednym zakątku kraju gospodarzy, jak za dawnych lat. Prowadzi 18 urzędów stajennych, ma przeszło 1.200 przedsiębiorstw przewozu poczty końmi, liczących 3.700 wozów, sani, około 1.500 koni. Przewóz poczty w Polsce odbywa się zatem głównie końmi i koleją. Drogi wodne są stosunkowo mało wykorzystane, co tłumaczy się słabą rozbudową tej sieci komunikacyjnej. Znacznie użyteczniejsze są natomiast samoloty, które przebywają w ciągu roku z pocztą około 750 tys. km.

KRONIKA

24 Listopada
Sobota
Jana od Krz., Chr.

**REDAKCJA BEZWARUNKOWO MANU.
SKRYPTÓW NIE ZWRACA.**

TEATR WIELKI:

Sobota, 24. listopada o godz. 3-ciej „Dziady”, przedstawienie dla młodzieży szkolnej.

Sobota, 24. listopada o godz. 7.30 „Madame Butterfly”, gośc. wyst. Liljany Zamorskiej.

Niedziela, 25. bm. o godz. 3 popoł. „Mysz Kościelna”.

Niedziela, 25. bm. o godz. 7.30 wiecz. „Tajemnicza Dama”.

Poniedziałek, 26. bm. o godz. 7.30 w „Miłosierdzie”, 50 proc. zniżki.

* Teatr Wielki daje dziś na popołudniowe przedstawienie dla młodzieży szkolnej po raz ostatni w tym sezonie przepiękne dzieło dramatyczne Adama Mickiewicza „Dziady” w inscenizacji Stanisława Wyspiańskiego. Początek o g. 3-ciej. Ceny najniższe. — Dziś wieczorem przepiękna, melodyjna, egzotyczna opera G. Puccini'ego „Madame Butterfly” z występującą gościnnie doskonałą tak pod względem wokalnym jak i artystycznym, przedstawicielką partji tytułowej p. Liljaną Zamorską, oraz z pp. Hinglerówną, Bedlewiczem, Kielarskim, Łowczyńskim, Płońskim i reżyserem Tanawskim na czele. Przy pulcie kapelmistrza Józef Lehrer.

„Mysz Kościelna” po cenach znizowanych. Świetnie grana przez nasz zespół dramatyczny, znakomita komedia Wł. Fedora „Mysz Kościelna” ukazuje się jutro popołudniu po cenach znizowanych. Główne role odtworzą pp. Jarkowska, Foraska, Dobrzański, Ratschka, Strzelecki i Szyndler. Początek o godz. 3.30 popoł.

„Klejnoty Madonny”, głoszą opera Wolfa Ferrari'ego, kt'sa święta tryumfy artystyczne na wszystkich łzawych granicach, ukazuje się po raz pierwszy w Teatrze Wielkim w pierwszych dniach grudnia. Nad inscenizacją tego niezwykłe interesującego pięknego dzieła muzycznego, pracuje znakomity reżyser scen zagranicznych Ulichauw, a oprawianie muzyczne spoczywa w niezawodnych rękach kapelmistrza opery dyr. Lehrera. Oprócz wszystkich solistów i zwiększonych chorów, w operze tej biorą udział liczne zastępy artystów, orkiestra mandolinistów, orkiestra dęta (na scenie), chór dzieci i t. d. Ogółem przeszło 200 osób. Wielkimi uroczajacami tego przedstawienia będzie współudział naszego baletu, który wykona przepiękne tańce układn Józefa Ciesielskiego. Opera otrzyma zupełnie nową szatę dekoracyjną pędzla art. mal. Z Balka.

TEATR MAŁY:

Sobota, 26-go godz. 7.30 wiecz. „Carewicz”. Gośc. występ Malickiej i Węgierko.

Niedziela, 25-go bm. o 3.30 popoł. „Powrót do grzechu”. Ceny zniżone.

Niedziela, 25. bm. o godz. 7.30 wiecz. „Carewicz”. Gośc. występ Malickiej i Węgierko.

Poniedziałek, 26. bm. o godz. 7.30 wiecz. „Carewicz”. Gośc. występ Malickiej i Węgierko.

* Prawdziwą biesiadą artystyczną jest przedstawienie „Carewicz” G. Zapolskiej w Teatrze Małym. Nieprzeciętne walory sceniczne i literackie sztuki, piękna wystawa dekoracyjna i kostjumowa, a głównie pierwszorzędna obsada ról z uroczą Malicką i nieporównanym Węgierko, oraz silnym w wyrazie dramatycznym dyr. Czarnowskim na czele świetnie wyreżyserowanego zespołu, składają się na pełny sukces tego niepowszednego przedstawienia, gorąco oklaskiwanego co wieczór przez licznie zbraną publiczność.

W niedzielę popołudniu w Teatrze Małym dany będzie po cenach znizowanych „Powrót do grzechu”, pełna humoru i komicznych sytuacji komedia St. Kiedrzyńskiego, z występem nieporównanej pary artystów warszawskich Marji Malickiej i Aleksandra Węgierko. Początek tego przedstawienia punktualnie o 3.30 popołudniu.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

APOLLO: „Wiera Mircewa”.

Zakochany służący kliniki

ginekologicznej — odebrał sobie życie.

ZAMACH SAMOBÓJCZY UCZENICY NA OMENTARZU ŁYCZAKOWSKIM.

Lwów, 24. listopada.

(—) Ub. nocy w pobliżu kliniki ginekologicznej przy ul. Pijarów, **pozabawił się życia wystrzałem rewolweryowym w skroń 22-letni Antoni Korkowski, służący tej kliniki.** Denat zakochany był w pewnej dziewczynie, mieszkającej obecnie w Tarnowie. Odmowę wzajemności tak sobie wziął do serca, że postanowił odebrać sobie życie. — Złotki jego odstawiono do instytutu

medycyny sądowej.

Wczoraj w południe wydarzył się na omentarzu Łyczakowskim wypadek **zamachu samobójczego.** 16-letnia uczennica N. S., **zażyła większą dawkę kwasu solnego.** Pierwszej pomocy udzieliło jej Pogotowie, poczem odwiozło ją do szpitala powszechnego. Przyczyny desperackiego kroku na razie nie zdołano ustalić.

Zmierch świętości lwowskich kasiarzy.

POLICJA I „CZUWAJE” PILNUJĄ KAS UBEZPIECZONYCH, A W NIENIEMA ANI GROSZIKA.

Lwów, 24. listopada.

(—) Kasiarze lwowscy, którym codzienna kontrola kas w większych instytucjach ogromnie utrudnia pracę, nie dają jednak za wygraną i wyszukują takie instytucje czy firmy, które **swych kas nie zgłosiły do kontroli.**

I tak ub. nocy niewysledzeni na razie włamywacze po zrobieniu otworu w piwnicy **dostali się do lokalu**

binowego reprezentacji kapeluszy wiedeńskich Hückla pod firmą Stand-Kalisch i Waldman przy pl. Gołuchowskich 11, gdzie rozpruli w precezynny sposób kasę ogniotrwałą. Wścikłość włamywaczy musiała być wielka, gdy ujrzeli, że **żmudna ich praca poszła na marne, albowiem w kasie nie znaleźli ani grosza.**

AVENUE: „Za więziennym murem”.

CHIMERA: „Serce na uwięzi”.

FATAMORGANA: „Książę czy błazen”.

GRAZYNA: „Spowiedź szesnastoletniej”.

CASINO: „Ludzie podziemi”.

COLOSSEUM: „Kobieta z lampartem”.

KOPERNIK: „Ramona” (Biały orzeł).

LEW: „Jad Miłości”.

LUNA: „Czerwonoskóry Rycerz”.

MARYSIENKA: „Ramona” (Biały orzeł).

OAZA: „Gdy wiosna życia przemówi”.

PALACE: „Pantera”.

PASAZ: „Atlantida”.

UCIECHA: „Tragedja łodzi podwodnej”.

WŁODZIMIERZ GAJDAROW ukazuje się w dniu 2. grudnia br. o godz. 12-tej w południe na ekranie kina „Palace” we wspaniałym 10-cio aktowym dramacie pt. „Kochanka ofiara ochrony” na poranku kinematograficznym, urządzonym przez Klub sportowy Policji Państwowej na dochód „Gwiazdki” dla sierót po funkcjon. P. P. Ponadto wyświetlona zostanie doborowa komedia i tygodnik aktualności. Bilety po znacznie zniżonych cenach do nabycia w dniu poranku przy kasie kina „Palace”.

ZŁOTY MEDAL PROF. BALZERA.

Lwów, 24. listopada.

Uroczystość wręczenia złotego medalu, bitego na cześć prof. Oswalda Balzera, odbędzie się we wtorek dnia 4. grudnia 1928 r. o godz. 11 przedpołudniem w Auli Uniwersyt. Lwowskiego. Wszystkim prenumeratorom rozesłano już zamówione medale, oraz zaproszenia na uroczystość. Gdyby jednak kto z PP. Subskrybentów nie otrzymał dotychczas medalu lub zaproszenia, raczy bezzwłocznie skierować reklamację do Komitetu (Muzeum Narodowe im. Kr. Jana III. we Lwowie, Rynek 6.). Spóźnione reklamacje mogłyby, ze względu na przepisy pocztowe, pozostać nieuwzględnione. Pod powyższym adresem można także nabywać medale brązowe, których pozostała jeszcze szczupła ilość po cenie 10 zł. za egzemplarz.

VII. Odcinek Obrony Lwowa na Zamarsztynie, w 10-letnią rocznicę Obrony Lwowa, urzędują w niedzielę 25 bm. Uroczysty Wieczór w sali miejscowego budynku gminnego, staraniem T. i Ch. L. Początek o godzinie 6-tej wiecz. Wzywa się zatem obrońców VII. Odcinka jak również miejscowych obywateli do jak najliczniejszego jawienia się na uroczystym wieczorze.

Z Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie. Szczególnie zainteresowanie w kulturaln. sferach naszego miasta wzbudza Wystawa bieżąca w Towarzystwie P. S. P. (Gmach Muzeum Przemysłowego — wejście od ul. Dzieduszy-

skich l. I. II. piętro). Zainteresowanie to jest zupełnie zrozumiałe, jeśli się zwąży, że wybija się ona zarówno poziomem jak i odrębnością indywidualności twórczych na niej reprezentowanych. Impresjonizm tatrzańskich motywów Gałka, subtelna nastrojowość obrazów p. Giebertowej, twórczość Wygrzywańskiego (syn), walory kolorystyczne Grotta i Janowskiego, pociągają ku sobie ludzi, dla których sztuka jest wciąż jeszcze wartością wiecznie żywą. Wystawa jest otwartą codziennie od godz. 10 rano do 15. popoł.

Ogólne zgrupowanie programowo-hudżetowe Komitetu Woj. LOPP. we Lwowie, odbędzie się d. 29. bm. tj. czwartek, o godz. 11 w sali sesyjnej Województwa, I. p.

(.) Delegat Lwowa na konferencji sanitarnie w Warszawie. W dniach od 3. do 7. grudnia br. odbędzie się w Państwowej Szkole higieny w Warszawie konferencja w sprawie ulepszenia statystyki sanitarnie dużych miast. W czasie konferencji odbędzie się kurs dla statystyków, oraz wygłoszony będzie szereg wykładów, między innymi wykład będzie b. minister dr. Chodźko. Zarząd miasta Lwowa wysłał na tę konferencję jednego z delegatów magistratu.

Ogłoszenie! Rektorat Politechniki Lwowskiej podaje do wiadomości, że wykład P. Prof. Ant. Wereszczyńskiego o Lidze Narodów, zapowiedziany na dzień 18. bm., następnie odwołany, wygłoszony zostanie 2. grudnia 1928 r. (niedziela) o 11-tej przed poł. w sali Politechniki.

Związek Stomatologów Lwowskiej Izby Lekarskiej. Zebranie naukowe odbędzie się 26. bm. (poniedziałek) o 19 1/2 w sali wykładowej Instytutu Dentyst. Zielona 5a. Porządek dzienny: Pokazy i referaty pana E. Riefenstahla z Berlina, przedstawiciela firmy S. S. White: 1) O porcelanie plastycznej; 2) Nowsze amerykańskie narzędzia; 3) Ewentualne wnioski wyłonione z inicjatywy obecnych.

Niedzielne popularne wykłady z higieny. W niedzielę 25. bm. odbędzie się w sali Kina „Marysienka” (płca cSmolki) Wykład Dr. Hojnackiego: O chorobach wenerycznych i ich skutkach u kobiet. (Wstęp wyłączenie dla kobiet). Początek punkt. 11 przedpoł. W najbliższą niedzielę rozpoczyna się serja wykładów „Z higieny płuc”.

Zebranie członków Chrześ. Zw. Zaw. Maszynistów i Palaczy odbędzie się 25. bm. we Lwowie, ul. Gródecka 2 b. „Dom Katolicki”.

Staraniem Koła rodzicielskiego i seminarjum żeńsk. im. A. Asnyka będzie wyświetlony w niedzielę dnia 25. bm. w kinie „Lew” o godz. 11.30 znakomita komedia 8 aktowa z dawno niewidzianym ulubieńcem młodych i starszych Jacka Cooganem w głównej roli pt. „Cohn i

Coogan”. Bilety wcześniej do nabycia w firmie E. Hawranek, pl. Marjacki 10., w dzień przedstawienia przy kasie kina „Lew”.

„Tresowane Dusze”, sztuka w 3 akt Gabrieli Zapolskiej, nkaże się w niedz. 25 bm. na scenie „Gwiazdy” (Franciszkańska 7.), której zarząd otrzymał pozwolenie na wystawienie tej sztuki od dyr. Inst. Literackiego „Lektor”, z przeznaczeniem procentu autorskiego na rzecz Funduszu inwalidów, wdów i sierót po członkach Stow. „Gwiazda”. „Tresowane Dusze” — to walka dusz czystych i wzniosłych ze światem nawałnym zmaterializowanym. Zespół „Sceny Gwiazdy” opracował tę sztukę sumiennie i z pełnym zrozumieniem i zalicza ją do najlepszych w swoim repertuarze. W przewach koncertuje Orkiestra symf. Stow. „Gwiazda”, pod dykcją prof. K. Abramtowskiego. Bilety wcześniej do nabycia w cukierni Fr. Piłojaja, Łyczaków 11. Pocz. o godz. 7-mej punktualnie.

Lwowski Tow. Fotograficzne. Na zebraniu poniedziałkowym wygłosi inż. Romer referat pt. „Z techniki przetłoków”. Początek o godz. 18.30.

Zmarł we Lwowie: Wilhelm Kamen lat 72. Rozalja Pracuk lat 68, Jadwiga Szewczuk lat 25, Marja Bulat lat 52, Zehnobja Sprinzowa lat 59, Jan Kaczmar lat 37, Zofja Bujnowska lat 21, Marcin Falandysz lat 26, Ilko Kutyk lat 62, Marek Łuszczak lat 64, Marja Maciuk lat 22. Marek Nalewajczuk lat 40, Józef Pohorecki lat 58, Hryńko Kolasa lat 60, Władysława Kudlicka lat 19, Michał Batich lat 26, Piotr Kogut lat 24, Emil Podwysocki lat 23, Kazimiera Ling lat 48, Anna Herzel lat 30, Antoni Klimek lat 35, Michał Kuśnierczyk lat 61, Samuel Wolffthal lat 59, Szarlota Letzter lat 40. Schifra Menkes lat 86, Różia Sohn lat 07, Julia Bukalska lat 79, Zygmunt Janicki lat 25, Franciszek Krzemichel lat 70, Józef Marchwieński lat 43, Czesław Urbanowicz lat 15, Bazyli Gąsiecki lat 60, Stanisław Sołtyś lat 44, Zygmunt Jaworski lat 37.

(—) Włamanie i kradzieże. Leon Radziwiłł zam. przy ul. Śnieżnej 7, doniósł policji, że nieznanymi sprawcy włamali się na strych i skradli na jego szkodę bieliznę wartości 300 zł. — Z fabryki Oslejd na Bogdanówce 9, skradziono wczoraj po włamaniu się maszynę do pisania oraz inne rzeczy wartości 500 zł.

(—) Przejechanie przez auto. U wylocie ul. Leona Sapięhy i Potockiego auto nr. 8320 prowadzone przez szofera Kazimierza Zięmbę, potrafiło Kazimierę Zubrzycką, której pierwszej pomocy udzieliło Pogotowie ratunkowe.

(—) Krwawa bójka przy ul. Kordeckiego. Wczoraj popołudniu na ul. Kordeckiego Antoni Frytuła zadał nożem trzy pchnięcia Marjanowi Swobodzie, którego w groźnym stanie odwieziono do szpitala. Frytuła aresztowano.

(—) Do aresztów policyjnych oddano wczoraj Stefanję Lugołną, służącą, która na szkodę swej chlebobawczyni Rozalji Piasecznej, zam. przy ul. Marka 8, skradła żołnierza futrzany.

ANGIELSKI IMPORT DO POLSKI.

Z każdym dniem Anglja coraz więcej interesuje się rynkiem polskim, wprowadzając do kraju rozmaite wyroby swego przemysłu i artykuły kolonialne ze swych bogatych kolonji.

Pomiedzy ostatnimi wydatne miejsce zajęła herbata, wśród której w obecnym czasie wybija się na czołowe stanowisko jedna z największych firm na świecie handlu herbatą „J Lyons Co C-ie” w Londynie, a to dzięki swym niezrównanym mieszankom, nieustępującym w niczym dawnej herbacie rosyjskiej, znanej przecież ze swego smaku i dobroci. Dzięki właśnie tym zaletom, herbata Lyons'a znajduje chętnych nabywców w kraju, co nie jest dziwnem, ponieważ znana była przed wojną w b. zaborze austriackim i pruskim, a nawet w Rosji, gdzie w Petersburgu wielkie cukiernie zagraniczne, jak Café de Paris sprowadzały dla swej wytwornej klienteli herbatę Lyons'a.

Do litościwych serc naszych Czytelników zwraca się 80-letnia staruszka, pozostająca bez środków do życia. Datki przyjmie Administracja dla „A. F.”.

Z kraja.

Nadużycia w elektrowni krakowskiej. W związku ze śledstwem prowadzonym w sprawie nadużyć w elektrowni miejskiej w Krakowie zawieszono w urzędowaniu dyrektora elektrowni Bielińskiego i jednego z urzędników.

Ze sportu.

Jeszcze raz Pogon-Czarni.

W NIEDZIELE O 11-TEJ RANO.

Lwów, 24. listopada.

Lwowscy piłkarze mają jutro jedną z wielkich atrakcyj. Jest nią spotkanie Pogon-Czarni, którego siła atrakcyjna przewyższa wciąż jeszcze wszelkie inne imprezy. Od 13-tn już lat starają się Czarni przerwać zaczarowany krąg niepowodzeń, z jakimi spotykają się ustawicznie przy zawodach z Pogonią. Dotychczas wysiłki te okazały się bezowocne. Nawet w chwilach, w których zdawało się, że są najdogodniejsze, by odwiecznemu rywalowi swemu odwdziżyć się za wszystkie „krzywdy”, zawsze jakoś Czarnym się nie udało i Pogon znow wysuwała się na czoło lwowskiego piłkarstwa. Tak było też i w roku bieżącym. W sezonie letnim ogólnie liczno się z porażką Pogoni, znajdujące się w bardzo słabej formie. Zwycięstwo jej w stosunku 4:0 było olbrzymią niespodzianką nie tylko dla sympatyków Czarnych, ale i zwolenników Pogoni, którzy do drużyny swej nie mieli zbyt wielkiego zaufania. Dziś sytuacja przedstawia się nieco odmiennie. W obozie Pogoni panuje optymizm. Przyjęto się tam zdaje się zapatrywanie, że Pogon jest dla Czarnych „tabu” i nawet w słabej formie da sobie z lokalnym swym rywalem radę

Mamy wrażenie, że tym razem nastąpi rozczarowanie. Lekceważenie Czarnych byłoby co najmniej fałszywą oceną sytuacji. Kalkulacje oparte bowiem o trzy ostatnie klęski doprowadzić muszą do mylnych wniosków. Czarni wprawdzie trzykrotnie z rzędu przegrali, niemniej jednak wykazali w ostatnich zawodach wielkie walory, które powinny wystarczyć do pokonania Pogoni, tembardziej, że forma jej, wykazana choćby na zawodach z Lechia, pozostawia b. wiele do życzenia. Nie należy zapominać, że Pogon od

szeregu już tygodni nie grała, co napewno nie przyczyni się do podniesienia słabej jej kondycji fizycznej. Czarni są obecnie w pełni formy, a co ważniejsze, dyszą chęcią rehabilitacji ostatnich porażek i wiosennej klęski. Gra toczyć się będzie zresztą o wielką stawkę, bo o szóste miejsce w tabeli ligowej. Czarni mogą w razie zwycięstwa wywindować się przed swego rywala, a to samo już wystarcza, by dodać im animuszu i ambicji. Z drugiej

jednak strony nie ulega wątpliwości, że i Pogon zdaje sobie sprawę z sytuacji i zapewne pobudzi ona ją do specjalnego wysiłku, któremu nie stanie nawet na przeszkodzie uroczystość „Katarzynki”, odprawiana akurat w sobotę wieczorem przed zawodami.

Zawody zapowiadają się zatem bardzo interesująco i zwabią zapewne na boisko Czarnych cały piłkarski Lwów. Mecz odbędzie się w niedzielę o 11-tej rano.

Zucie gospodarcze.

„Głód gotówkowy”

GO MÓWI DYR. A. KOLISCHER. — CZY ZMNIEJSZĄ PRODUKCJĘ? — NADMIERNE CIĘŻARY SPOŁECZNE. — O REFORMĘ SYSTEMU PODATKOWEGO! — JESTEŚMY NA DOROBKU, ZATEM OSTROŻNIE Z WYDATKAMI!

Lwów, 24. listopada.

„Głód gotówkowy” — ta choroba trawiąca nasz organizm, trwa nadal, z niezmiennym nasileniem, dając się coraz dotkliwiej we znaki sferom handlowym i przemysłowym całego państwa.

Na ten, wciąż niestety aktualny temat, udzielił nam bardzo ciekawych uwag p. inżynier Arnold Kolischer, dyrektor naczelny S. A. „Pezet”. Wywody inż. Kolischera, cenionego znawcy zagadnień ekonomicznych, odznaczające się bystrą i trafną ujęciem całego obrazu obecnej sytuacji, zainteresują niewątpliwie najszersze koła naszych czytelników. A to tembardziej, że p. inżynier Kolischer, z właściwą mu odwagą w jasnym postawieniu każdej kwestji, nietylko wskazuje na przyczyny, które złożyły się na wytworzenie obecnego stanu rzeczy, lecz równocześnie, niby doświadczony lekarz, wytyka drogę, po której isyby przyszłości doprowadzić życie ekonomiczne do koniecznej równowagi.

Ciasnota gotówkowa — mówił nasz informator — wywołana została przez następujące okoliczności:

Przemysł nasz, zachęcony do tego przez zupełnie miarodajne czynniki, przystąpił do

wzmocnienia i racjonalizacji produkcji, licząc na uzyskanie długoterminowego kredytu. Niestety, rachuby te

zupełnie zawiodły,

skutkiem czego uwieczono na czas dłuższy duże kapitały, wyłożone przez przemysłowców na inwestycje, względnie na racjonalizację przemysłu. Toż samo dotyczy w równej mierze i

przemysłu budowlanego,

który zmuszony był posługiwać się kredytem krótkoterminowym, co oczywiście uważać się musi za zupełnie nieekonomiczne i nie racjonalne.

Zmniejszenie czy ograniczenie produkcji trudno uważać jako właściwy i celowy środek zaradczy. Jasną jest bowiem rzeczą, że ograniczenie produkcji w przedsiębiorstwach obliczonych i urządzeń na produkcję większą, musi pociągnąć za sobą

podrożenie kosztów produkcji,

co znow odbija się ujemnie na cenach wyprodukowanego materiału, utrudniając jeśli nawet nie uniemożliwiając wprost konkurencję z innymi przedsiębiorstwami, pracującymi „pełną

parą”, tj. bez zmniejszenia dotychczasowej maksymalnej produkcji.

Przytem nie wolno nam zapominać o tem, że każde ograniczenie produkcji

pociąga za sobą zwiększenie się liczby bezrobotnych,

co jest zawsze objawem niepożądanym i groźnym.

Drugim, niemniej ważnym powodem „głodu gotówkowego” są

wysokie ciężary ubezpieczeń społecznych.

Wszelkie ubezpieczenia społeczne są niewątpliwie rzeczą słuszną i potrzebną. Ale już niejednokrotnie i z wielu stron zwracano uwagę — niestety nadaremnie! — że

po drodze rozwojowej ubezpieczeń społecznych kroczymy w tempie zanadto szybkim.

Pamiętajmy o tem, że jesteśmy biedni, że daleko nam jeszcze do dobrobytu, że Państwo nasze znajduje się dopiero na dorobku. Więc w dziedzinie ubezpieczeń społecznych wskazany i konieczny jest

właściwy umiar,

dostosowany do naszych rzeczywistych warunków.

Już obecnie możemy stwierdzić, że instytucje ubezpieczeń społecznych zbierają

ogromne kapitały.

I na cóż obracają owe pieniądze? Albo — jak Kasy Chorzych — lokują je w budowlach, potrzebnych dla ich celów, — albo znow, jak Zakład ubezpieczeń od wypadków, czy Zakład ubezpieczeń pracowników umysłowych,

pożyczają te znaczne sumy

za zgodą rządu właśnie innym instytucjom dobra publicznego. Zasadniczo jest to rzeczą bardzo chwalebną, bo w ten sposób popiera się wydatnie ruch budowlany. Ale faktem jest i pozostałe, że tą drogą

wycofuje się z obiegu w kraju bardzo poważne kwoty,

co przy tak szczupłym obiegu środków pieniężnych przyczynia się bardzo wydatnie do

wzmocnienia ciasnoty pieniężnej.

Trzecią wreszcie przyczyną obecnego stanu, a największą może boleścią naszego przemysłu, są

nadmierne podatki,

pod którymi ugina się nasz handel i przemysł.

Mistrz szachowy świata A Jechin

przybywa do Lwowa.

Lwów, 24. listopada.

Mistrz szachowy świata dr. Aleksander Aljechin w swym tournée po Polsce w pierwszych dniach grudnia da we Lwowie seans gry zbiorowej — jednoczesnej. Pisemne lub osobiste zgłoszenia reflektujących na grę z Mistrzem lub też na przypatrywanie się (tzw. „kibicowanie”) przyjmuje codziennie sekretarjat Lwowskiego Klubu Szachistów w kawiarni „Centralnej” pl. Halicki 7. od godz. 19-tej — 21-jej do dnia 27 bm. włącznie.

Strzały w powietrze

nie wywierają wrażenia...

Lwów, 24. listopada.

(—) Przedwczoraj wieczorem około godziny 10-tej w gminie Biłka szlachecka st. poster. Bronisław Duda, będąc na patrolu, spotkał na drodze grupę miejscowych parobków. Gdy przeszedł obok nich z grupy tej rzucano na niego kółem, poczem wszyscy zaczęli uciekać. Post. Duda chcąc przytrzymać sprawców, strzelił w powietrze na postrach, ale bez skutku, gdyż sprawcy mimo to zbiegli.

Ratujmy drobne rękodzieło!

APEL MAJSTRÓW SZEWSKICH DO POLSKIEGO SPOŁECZEŃSTWA.

Lwów, 24. listopada.

Zwracamy się z apelem do PT. Publiczności, aby ta sklerowywała swe zapotrzebowania do szewców miejscowych. Popierając nas, popiera się przemysł krajowy i daje mu się możliwość rozwoju, przez co podnosi się stan rzemieślniczy i umacnia był państwowy. Konkurencja obuwia zagranicznego stacza z dnia na dzień coraz głębiej w przepaść przemysł rodzimy, odbiera pracę tysiącom rąk bezrobotnych, którzy bez pracy stają się podatnym materiałem agitacji wrogich elementów państwowości polskiej. Zalew za granicznej tandety doprowadził do ruiny majątkowej i moralnej tysiące rodzin szewskich. Publiczność, zamiast poprzeć rękodzieło rodzime, rozchwytuje obcy towar, nie bacząc na to, że sprzeciwia się to przedewszystkiem patriotyzmowi, którego sobie najgorszy nawet Polak nie odmawia, powtórnie znamionuje brak zrozumienia dla niedoli współobywateli. Niedługo bogaci majstrowie szewscy, posiadający do niedawna sklepy przy ulicach pryncypalnych, musieli ugiąć się pod naporem obcej konkurencji i stali się dziś jedynie lataczami obuwia starego. Brak pracy u szewców stał się tradycyjnym, on to spowodował, że największą rodzin szewskich znajduje się pod

grozą utraty dachu nad głową z powodu niemożności opłacenia komornego. Chcemy jeszcze zwrócić uwagę PT. Publiczności, że zagraniczna konkurencja nie tylko nas szewców zepchnęła na dno nędzy, ale ona także podkopała nasz przemysł fabryczny, dowodem tego nieczynność wielu fabryk obuwia. Chcemy jeszcze przypomnieć czasy wojenne, kiedy to zagranicznego obuwia nie było, wtedy publiczność nauczyła się cenić rękodziełnika polskiego, ale niestety na krótko. W owym to czasie rękodziełnik ocalał nie jedną rodzinę od przeziębienia, przebiegając ze starych materiałów w braku skóry. Wtedy każdy rękodziełnik był wybaczący, a dzisiaj nikt nie pomyśli o tem, czy — i jak może istnieć tysiące rodzin szewskich, nie tylko w samym Lwowie, lecz we wszystkich miastach Polski — bez pracy.

Zwracamy się zatem do PT. Publiczności z usilnym apelem, ażeby PT. Publiczność zechciała nam przyjść z pomocą, umożliwiając nam zarobek, co przy trochę dobrej woli da się łatwo uczynić.

Miast do bazaru sklepowego, niech każdy śpieszy do szewca, jest to przecież obowiązkiem każdego prawego Obywatela — Polaka.

Cech m. szewskich we Lwowie.

Gruntowna reforma naszego systemu podatkowego

jest rzeczą pilną i niezbędną. Na tym punkcie wszyscy jesteśmy zgodni; nawet rząd nasz i doradca finansowy p. Devey przyznają konieczność takiej reformy.

Prz. obecnym systemie podatkowym nie można marzyć o należytnym, pełnym rozwoju przemysłu i handlu, zwłaszcza, że

widoki na uzyskanie długoterminowego kredytu są zgoła niewesołe. Kredyt taki bowiem możnaby uzyskać dopiero po otrzymaniu przez Państwo znaczniejszej pożyczki zagranicznej, co — jak obecnie — wydaje się rzeczą nielatwą.

Zdaniem wybitnych ekonomistów, należałoby

w budżecie państwowym poczynić znaczne oszczędności.

Jesteśmy, prawda, wielkim mocarstwem. Ale nie wolno nam zapominać, że Polska, wyniszczona wojnami, znajduje się

dopiero na dorobku, że zatem z wydatkami należałoby być bardzo ostrożnym kr.

GIELDY.

GIELDA LWOWSKA.

Lwów, 23. listopada. Ceny ziemniaków utrzymane. Ruch mały.

GIELDA ZBOŻOWA.

Lwów, 23. listopada. Na Gieldzie aktywnej kursa kształtują się zwykło, z wyjątkiem Dolarówki, która znowu gwałtownie spada w cenie. Zainteresowane dla Chodorowa, Gazów, Gazoliny i Chybia. Tendencja chwiejnie zwykła. usposobienie używane.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 23. listopada. (Tel. G. P.) 5-prc pożyczka dolarowa 89, 5-prc pożyczka konwersyjna 67, 5-prc pożyczka kolejowa 1925 60, 6-prc pożyczka dolarowa 85, 10-prc pożyczka kolejowa 102.50, 8 prc Listy zast. Bku Gosp. Kraj. 94, 8-prc. Listy zast. Bku Gosp. Rolnego 94, 8-prc. Oblig. Bku Gosp. Kraj. 94, 4 prc. pożyczka inwestycyjna 116.75, Waluty i dewizy Dolar 8.86.50, Holandia 357.15, Londyn 43.14, Nowy Jork 8.88, Paryż 34.76, Praga 26.36, Szwajcaria 171.30, Włochy 46.62

Warszawa, 23. listopada. (Tel. G. P.) Bank Dyskontowy 134 i pół, Bank Handlowy 120, Bank Polski 175, Bank Przemysłowy 108, Bank Zw. Sp. Zar. 81, Spies 20, Częstocice 50, Warsz. Tow. cukr. 47, W. giel 91 i pół, Cegielski 42 i pół, Modrzewów 38 i pół, Ostrowiec 100, Rudzki 40, Starachowice 40, Haberbusch 215.

GIELDA KRAKOWSKA.

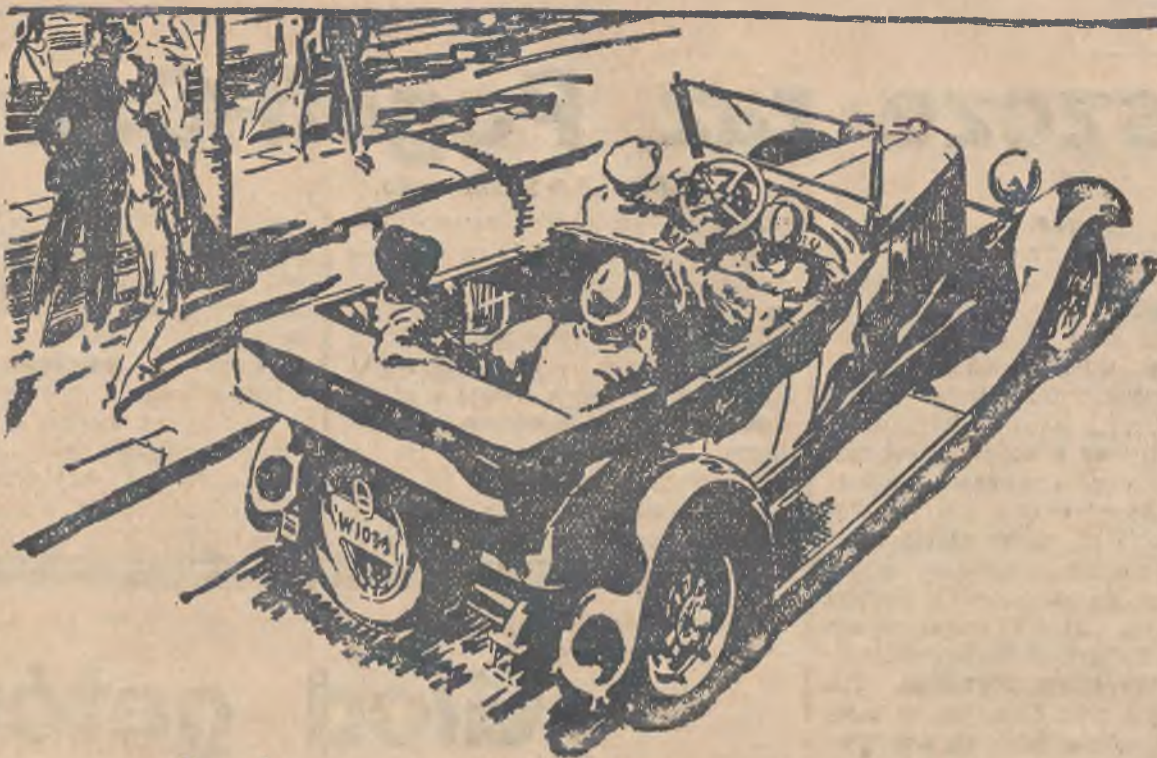
Kraków, 23. listopada. (Tel. G. P.) Żegluga Polska 12 i pół, Zieleniewski 148, Parowozy 30, Siersza gór. 280, Chybie 73, Firley 60.

GIELDA ZURYCHSKA.

Zurych, 23. listopada. (Tel. G. P.) Paryż 20.29.25, Londyn 25.18.75, Nowy Jork 5.19.25, Belgja 72.20, Włochy 27.21, Hiszpanja 83.72.50, Holandia 208.50, Berlin 123.77, Wiedeń 73.00, Sztokholm 138.87.50, Oslo 138.50, Kopenhaga 138.50, Sofja 3.75.50, Praga 15.40, Warszawa 58.25, Bukareszt 3.12.50, Budapeszt 90.56, Białogród 9.12.75, Ateny 6.72.50, Konstantynopol 2.01, Helsingfors 13.09.

GIELDA WIENSKA.

Wiedeń, 23. listopada. (Tel. G. P.) Amsterdam 285.06, Belgrad 1248, Berlin 169.27.50, Bruksela 98.73.75, Budapeszt 123.85, Bukareszt 426.75, Kopenhaga 189.25, Londyn 34.44 5/8, Madryt 114.45, Medjolan 37.21.75, Nowy Jork 709.95, Oslo 189.25, Paryż 27.73.50, Praga 21.03.75, Sofja 5.11.25, Sztokholm 189.85, Warszawa 79.87, Zurych 136.74, Amerykańskie 707.70, Niemieckie 169.00, Jugosłowiańskie 12.40 i pół, Czeskie 21.01.50, Węgierskie 123.88, Szwajcarskie 136.40, Renta majowa 0.75, Renta lutowa 0.74, Bankverein 25.70, Bodenkredit 109.70, Kreditanstalt 59.00, Kompass 0.77, Länderbank 29.50, Kolej półn. 1185, Czerniowce

Standard Touring 5-cio Osobowy 9,650 Zł.
Special Touring 5-cio Osobowy 11,195
Loco Warszawa, łącznie z podatkiem obrotowym

Idealne połączenie pięknego wyglądu

z wytrzymałością i szybkością oraz zadziwiająco przystępną ceną

OSTATNI model Chevrolet posiada wszystkie zalety wymagane od dużej, współczesnej luksusowej maszyny.

Przepiękna karoserja, wygodne siedzenia, szerokie drzwiczki, specjalnie silnie skonstruowane podwozie, potężny i oszczędny silnik, gwarantujący szybką, bezpieczną, wolną od wszelkich niespodzianek jazdę, składają się na idealną całość, pod żadnym względem nie ustępującą z nacznie droższym maszynom.

Tylko, zawdzięczając niesłychanym zasobom technicznym General Motors i masowej produkcji, luksusowy ten samochód mógł być wypuszczony na rynek po tak zadziwiająco niskiej cenie. Wyrób General Motors.

Wystawiamy na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, w roku 1929.

Upoważnione Zastępstwo
ALTSCHULER i Ska,
Lwów, Zarząd i salon Wystawowy
Plac Marjański 6, tel. 18-19.
WILHELM HAUSWALD, SKŁAD SAMOCHODÓW,
Stanisławów, ul. Sapieżyńska 11, tel. 316
SALMACAR, L. SALPETER i Ska,
Tarnopol, Mickiewicza 39, tel. 256.
BRACIA BISKUPSCY S. A. Fabryka Maszyn,
Kolomyja, Jagiellońska 101-103, tel. 45.

CHEVROLET

GENERAL MOTORS W POLSCE, WARSZAWA

79.75, Austr. okr. państw. 25.76, Korea połudn. 13.35, Golezów 453, Cement 117 i pół, Browary 175, Alpy 48.95, Berg u. Hutten 854, Krupp 12.60, Rima 118.50, Skoda 293.50, Zieleniewski 135, Fanto 7, Karpaty 19.75, Galicja 60.60, Schodnica 10.

GIELDA LONDYŃSKA.

Londyn, 23. listopada. (Tel. G. P.) Nowy Jork 485.01, Kanada 484.18, Holandia 12.08.09, Francja 124.12, Belgja 34.892, Włochy 92.58, Niemcy 20.351, Szwajcaria 25.188, Hiszpanja 30.085, Danja 18.198, Szwecja 18.145, Norwegja 18.193, Helsingfors 192.67, Praga 163.68, Wiedeń 34.51, Warszawa 43.26.

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 24. listopada. Tendencja chwiejna. Obrót średni.
WALUTY: Dolar amerykański 8.87.25—8.87.50, dolar kanadyjski 8.81.25—8.81.50, korona czeska 0.26.25—1.25.50, szyling austriacki 1.25.50—1.26.00, leje 0.05.00—0.05.50, frank francuski 0.150—0.155, franki szwajcarskie 1.71.50—1.71.75, funty szterlingi 43.40.00—43.70.00, czerwienice sow. za jeden 19.00—20.00.
ZŁOTO: 20 koron 36.50.00—36.80.00, 20 franków 31.40.00—31.70.00, 20 marek niem. 42.40.00—42.70.00, 10 rubli ros. 46.70—47.00.
SREBRO: Kor. austr. 0.69.00—0.70.00, 5 kor. austr. 3.60.00—3.65.00, flor. austr. 1.80—1.85, ruble rosyjskie 3.00—3.10, kopiejki za rubel 1.50—1.55.

PROGRAM ROZWIĘZANIA RADJOWYCH.
Sobota 24. listopada 1928.
Warszawa (1111) 16.00 Muzyka z płyt gramofonowych, 18.00 Program dla dzieci. pt. Św. Mikołaj, 20.30 Operetka „Domek trzech dziewcząt”, muzyka F. Schuberta, 22.30 Transmisja muzyki tanecznej z rest. „Oaza”.
Kraków (566) 20.30 Transmisja koncertu wieczornego z Warszawy.
Poznań (344) 20.30 „Domek trzech dziewcząt”, 22.30 Wieczór kabaretowy, 24.00 Koncert nocny firmy „Philips”.
Katowice (422) 20.30 Transmisja z Warszawy, Operetka „Domek trzech dziewcząt” Fr. Schuberta.
Wilno (435) 19.30 Transmisja z Warszawy, 20.00 Transmisja z Warszawy, Koncert oraz komunikaty.
Królewiec (303) 21.00 Występ gościnny opery berlińskiej „Der Vetter aus Dingsda” operetka w 3 aktach Kunneckiego, 23.00 Muzyka taneczna.
Lipsk (365) 20.00 Koncert zespołu śpiewaczego. W programie Palestrina, Bach i Wolf.
Sztuttgart (379) 19.30 Koncert poświęcony Mozartowi, Orkiestra Filharmonij Sztuttgarckiej, 23.30 Transmisja muzyki tanecznej.
Tuluza (391) 20.30 Fragmenty z opery

„Linda” Verdiego, 21.00 Fragmenty z opery „Traviata” Verdiego.
Frankfurt (428) 20.15 Występ gościnny Roberta Kopila.
Rzym (447) 20.45 „Siostra Angelika”, opera liryczna Pucciniego.
Berlin (433) 21.00 „Georg Kaiser”, audycja z okazji 50-lecia urodzin autora.
Wiedeń (517) 19.10 Cykl pieśni Schuberta, „Piękna młynarka” wyk. Hans Duhan, 20.20 Wieczór popularny.
Kowno (2000) 19.30 Transmisja z Opery Państwowej „Rycerskość wieśniacza” opera Mascagniego.
*
Niedziela, 25. listopada 1928.
Warszawa (1111) 15.15 Koncert symfoniczny z Filharmonij warszawskiej, 18.00 Koncert popularny P. R. pod dykt. J. Olimpińskiego, 20.30 Transmisja z Krakowa (R. Strauss), 22.30 Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Oaza”.
Kraków (566) 18.00 Transmisja koncertu popularnego z Warszawy, 20.30 Koncert wieczorny poświęcony twórczości Straussa. (Recytacja, śpiew, fortepian).
Poznań (344) 15.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Warszawy, 20.30 Koncert muzyki polskiej. (Transmisja z Auli Uniwersytetu Poznańskiego).
Katowice (422) 12.10 Koncert popularny z udziałem zespołu instrum. „Polskie Radio Katowice”, 15.15 Transm. koncertu symfonicznego z Filharmonij war-

Warszawskiej. 18.00 Koncert popularny z udziałem orkiestry mandolinistów. 20.30 Transmisja koncertu wiecz. z Warszawy.

Wilno (435) 12.10—19.00 Transmisja z Warszawy.

Królewiec (803) 16.30 Koncert radio-orkiestry. W programie: Mozart, Beethoven, Brahms, Liszt.

Wrocław (322) 20.15 Koncert Filharm. Śląskiej.

Lipsk (365) 16.00 „Śmierć Magdaleny”, sztuka w 2 aktach. 17.00 Koncert muzyki staroangielskiej. 21.00 „Fryderyk i Anna” sztuka Kaisera.

Hamburg (394) 14.00 Program dla dzieci. 18.30 Koncert kameralny.

Frankfurt (428) 17.00 Koncert radio-orkiestry. Muzyka Wagnerowska.

Brno (441) 19.00 Transmisja z teatru miejskiego. „Aida” opera Verdiego.

Langenberg (468) 13.00 Koncert kwartetu smyczkowego Kleemeann. 18.40 Z cyklu „Edyta Talmudu”.

Wiedeń (517) 10.20 Koncert chóru chłopców lwiederńskich. 19.30 Goethe w pieśni. Koncert A. M. Liszka. Pieśni Schuberta, Beethovena, Wolfa i innych.

KAFLARZA specjalistę od gzymsów i stawiaacza pieców zatrudni natychmiast Kafłarnia Poznańskiego w Kamionce Strum. 9694-2

POSADY POSZUKIWANE.
3 grosze za wyraz.

ASPIRANTKA farmacji z roczną praktyką poszukuje posady na prowincji. Zgłoszenia Administracja pod „Aspirantka”. 9723

PANNA pisząca na maszynie z 2-letnią praktyką bankową poszukuje posady rządowej lub prywatnej. Zgłoszenia pod „Janka”, Truskawiec, Szkoła powszechna. 9685-5

SPOKOJNA, lepsza osoba, zajmie się domem, kuchnią u 1—2 osób, za wikt bez pensji. Listy „Górska” do „Porannej” 9720

NADMŁYNARZ młynów gospodarczych i handlowych również dobry konstruktor przebudowy i budowy młynów, śluzów, jarów, usadzenia turbin przyjmie natychmiast posadę lub robotę dzienną. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Gaz. Por.” pod „A. Ł.” 9632-4

ASYSTENTKA farmacji, siła rutynowana, poszukuje posady we Lwowie lub w większym mieście prowincjonalnym. — Zgłoszenia dla „Asystentki”, apteka Mańkowskiego, Przemysł, Dworskiego 20. 9600-3

MIESZKANIA, SKLEPY.
10 groszy za wyraz.

3 lub 4 POKOJOWE mieszkanie ewent. z meblami poszukuję. Oferty do „Porannej” pod „Przemysławiec”. 9719-2

POKOJ umeblowany do wynajęcia zaraz. Ul. Dąbrowskiego 12, parter na prawo drzwi 1. 9744

„O UBISKACJI NA BIURA w nowowzbudowanym trzecim piętrze, okolica Ogrodu Kościuszki, do wynajęcia. Oferty: Skrytka pocztowa 135, Lwów. 9744

KUPNO I SPRZEDAŻ.
12 groszy za wyraz.

KRYNICA, Biuro Neubauera, Kupno sprzedaż willi, parcel, dzierżawa pensjonatów. 9700-1

HANDEL śniadankowy, restauracja, b. dobrze prosperująca z wszelkimi koniecznymi odstąpię lub wydzierżawię za kaucją. Hofman, Asnyka 5, III. p. Spółdzielnia. 9714-2

AMERYKANSKA gumę do żucia poleca Jakob Rosenman, Akademicka 26. 9053-1

PARCELE sprzedaje Kubinek, Sapieryńska 146, Stanisławów. 9668

BIELIZNA SZWAJCARSKA dla Pań i dzieci „SPORT”. Plac Halicki 3. 9483-2

KOMPLETNE wyprawy dla noworodków „SPORT”. Plac Halicki 3. 9483-6

NAJGUSTOWNIEJSZA garderoba dziecięca „SPORT”. Plac Halicki 3. 9483-6

PLASZCZYKI dziecięce do lat 15 „SPORT”. Plac Halicki 3. 9483-6

OGŁOSZENIA.

POMOC LEKARSKA.

Lekarz dentystka

Dr. Helena

Menczel-Fellerowa

b. lekaż Klinik dentystycznej we Wiedniu ordynuje w chorobach zębów i jamy ustnej.

TARNOPOL, ul. 3-Maja 4., Tel. 2-59

CHOROBY WENERICZNE i zastarcze skórne, neurastenja seksualną, leczy specjalista Dr. Frisch, Waiowa 11. Tel 65—20. 6740

MATRYMONIALNE.
10 groszy za wyraz.

DOSTOSOWANE małżeństwa skójarza: „Postęp”, Gródecka 14. I. p. 9736

WOLNE POSADY.
10 groszy za wyraz.

POSZUKUJEMY ogrodnika do ogrodu ozdobnego z dużą ilością kwiatów i ciepłarnią, warzywnictwa, nasiennictwa warzywnego, oraz sadu. Tylko żonaci, doświadczeni fachowcy i znawcy kwiatów, z pierwszorzędnymi referencjami nadeszłą odpisy świadectw i warunki. Zarząd dóbr Oskrześnińce p. Knihynicze koło Chodorowa. 9672-3

KSIĘGOWY(WA), biuansista(stka) zostanie zaraz przyjęty. Pierwszeństwo mają inwalidzi i sieroty wojenne, przy równych a zadawalniających kwalifikacjach i mających praktykę księgowości w spółdzielniach. Oferty wraz z odpisami świadectw należy nadsyłać do Administ. pod „Księgowy”. 6918-7

Fosfatyna Faliara

Najlepszy pokarm dla dzieci

SMACZNY I WZMACNIAJĄCY

Niezbędny podczas odłączania od piersi i w okresach rośnięcia.

Ułatwia żabkowanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości.

Niezastąpiona odżywka dla matek matek i rekonwalescentów

Żądajcie słynnej Marki Francuskiej

FOSFATYNA FALIERA

Wystrzegajcie się naśladowców

Par. 2. 6 rue de la Harpe

ODBIORNIK TRZYLAMPOWY NOWY ARCOLETTE 3
ORYGINALNY „TELEFUNKEN”
Gustowne wykonanie. — Łatwa obsługa.
Żądajcie pokazów u sprzedawców radjosp zętu.
TELEFUNKEN
Największe doświadczenie. Najbardziej nowoczesna konstrukcja 1903 1928

DRZEWNKA owocowe, morwowe; wielki wybór sprzedaje. Pepinieses Francaise, Kulparkowska 72. 9706-3

WILCZURY 7-tygodniowe do sprzedania Balog, Białohorska 32 a, boczna Janowska. 9695-2

AMOCNOD „TATRA”, limuzyna do zdejmowania w najlepszym stanie tani okazynie do sprzedania. Wiadomość: ul. Zbarazka 6, u dozorczy. 9604-2

KUPOJE gotówką: meble, dywany perskie i zwykłe, obrazy, antyki, fortepiany, pianina oraz kompletne urządzenia mieszkań. Łaskawe zgłoszenia przyjmuje firma Markiewicz, Rynek 42., sklep ko rzenny. 9598-6

ROZNE DONIESIENIA.
10 groszy za wyraz.

KSIĄŻECZKA wojskowa na nazwisko Dawid Sonnenblum, Zabolów, została zgubiona, znalazca wyśle za wynagrodzeniem. 9715-3

SPOLNIKA do autobusu mało używanego marki Chevrolet na dobrą linję poszukuję ewentualnie sprzedam. Bruniec. Podhajce. 9581-8

WYTLACZAM DESENE na płaszczach pluszowych nawet starych, zniszczonych, odświeżam, przerabiam na fasony modne. M. Wolańska, Lwów, Sobieskiego 12., tel. 17—01 9063-3

„KARPALIT”

Spółka akcyjna dla fabrykacji kart do gry, wyrobów papierowych i przemysłu fotograficznego, Lwów, Zielona 20.

przystępuje z dniem 1. grudnia 1928 r. do wymiany akcji dawnych na akcje złołowe. Bliższych wyjaśnień udzieli Kasa Effektów Polskiego Banku Przemysłowego we Lwowie, gdzie też nastąpi odnośna wymiana. 9746

WŁASCICIEL dobr poszukuje pożyczki 4 tysięcy dolarów, zabezpieczenie hipoteczne, na pierwszym miejscu, procent według umowy. Informacji udzieli z grzecznością Domiczek, Lwów, Kościuszki 6. 9733

Na Św. Mikołaja!
Zabawki
i piękne podarki własnego wyrobu, jakoteż: o celanę, kryształ, sanowary, chńskie srebro i wyr.by Pacykowskie
POLECA FIRMA
KAZIMIERZ LEWICKI
L W Ó W,
PLAC MARJAŃSKI 10.

Od 40 lat istniejąca firma

Jakób Cysz

ul. Ruuskiego 7. naprzeciw Katedry srrz daje i wypożycza meble każdemu bez poręki na dogodnie spłaty.

Jedną próbą wystarczy aby się przekonali że nacieranie pod nazwą

Ichtiomentol

działa skutecznie na reumatyzm, nerwość, zapalenie stawów, ból głowy i t.p. nawet w tych wypadkach w których inne środki tego rodzaju niepomogły.

Schliementol wszędzie do nabycia
Kpaha Laboratorium apteki Edelmana Sambor.

Inserujcie

W GAZETIE PORANNEJ

FRANCISZKA HOLLENBERG, Kochanowski 91-powróciła z zagranicy i przywoziła modele. Telefon 61-53. 9745

FIRMA CZAJKA, Romanowicza 18. Przyjmuje wszelkie roboty krawieckie. PP. Urzędnikom udzielam kredytu na dogodnych warunkach. 9638-4

Rydze

kiszzone beczułka około 5 kg. za 15 zł; marynowane za 18 zł; grzyby suszone ładne po 25 zł. za 1 kg.; powidła śliwkowe z cukrem 5 kg. za 12 zł.; gogoce smażone z cukrem 5 kg. za 14 zł.; bryndza prawdziwa owcza 5 kg. za 14 zł. posyła franko za pobraniem pocztowym Pinkas Stumer, Kosów K. K. 9665-6

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojkową wydaną przez PKU. w Kałuszu, na nazwisko Oleksa Bezruki, Dąmbrowa. 9671-3

PROSZEK „KOGUTEK”

DLA DOROSŁYCH

USUWA NAJUPORCZYWSZY BÓL GŁOWY

Łowiatowa Kasa Chorych Kamionka Strumilowa. L. 3431.

23. listopada 1928.

OGŁOSZENIE.

Z grupy pracodawców i ubezpieczonych wpłynęło po jednej liście, przeto wybory do Rady Kasy się nie odbędą, a główna Komisja Wyborcza uznała zapodanych kandydatów za wybranych.

Przewodniczący Zarządu
Talağa Paweł, w. r.

UNIEWAŻNIAM skradzioną dnia 15. listopada 1928 książeczkę wojskową, na nazwisko Maksymilian Katz P. K. U. Lwów. 9732-3

MENDEL SZMULEWICZ z Gródka Jagiellońskiego, unieważnia zgubioną książeczkę wojskową P. K. U. Gródek Jagielloński. 9735

Humor.

WYMOWNE POWIĘDZENIE.

— Dlaczego kochana pani nie przystąpi do naszej Ligi obrony praw kobiecych?

— Bo — nie potrzebuje!...

Lwów ma szczęście!

Dotychczas wygrane premje w zakupionych czekoladkach fabryki „OPTIMA” S. A. KRAKÓW

- PREMJE PO 1/2 KLG. DOBOROWEJ CZEKOLADY OTRZYMALI:**
WP. Zosia Młynarska,	Lwów, ul. Reja 7	w zakup. czek. u firmy Cz. Szajer,	pl. Marjacki l. 4
WP. Feliks Jankowski,	Lwów, Kopernika 20	w zakup. czek. u firmy W. Kuźniewicz,	Kopernika l. 26
WP. Emilja Bartoszyńska,	Lwów, Zimorowicza 17	w zakup. czek. u firmy M. Koffler,	Leona Sapiehy l. 17
- PREMJE PO 1/2 KLG. „BOMBONIERE FINEST DESSERT” OTRZYMALI:**
WP. Julja Grob,	Lwów, Akademicka 5	w zakup. czek. u firmy R. Diestler,	Piłsudskiego l. 12
WP. Stefania Wanak	Lwów, Bilijskich 3	w zakup. czek. u firmy M. Koffler,	Leona Sapiehy l. 17
WP. Bronisława Metzger,	Lwów, Wolność 17	w zakup. czek. u firmy M. B. Brod,	3-go Maja l. 17
- PREMJE: ZEGARKI TULSKIE, MĘSKIE, SZWAJCARSKIE OTRZYMALI:**
WP. Czesław Mazur,	Lwów, Kordeckiego 51	w zakup. czek. u firmy M. Koffler,	Leona Sapiehy l. 17
WP. Marta Neuweld,	Lwów, Rappaporta 5	w zakup. czek. u firmy A. Bardach,	Kazimierzowska l. 51
WP. Dorota Koller,	Lwów, Rappaporta 31	w zakup. czek. u firmy R. Schneider,	Leona Sapiehy l. 47
WP. J. Degen,	Lwów, Boimów 7	w zakup. czek. u firmy H. Mehr,	Kazimierzowska l. 17
WP. M. Palant,	Lwów, Gródecka 9	w zakup. czek. u firmy A. Bardach,	Kazimierzowska l. 51
WP. M. T. Krzysztofowicz,	Lwów, Akademicka 5	w zakup. czek. u firmy W. Kuźniewicz,	Kopernika l. 26
- PREMJE: ZEGARKI DAMSKIE POZŁACANE OTRZYMALI:**
WP. M. Rosenzweig,	Lwów, Sykstuska, 7	w zakup. czek. u firmy Iwonka,	Sykstuska l. 5
WP. M. Zapytowska	Lwów, pl. Bilczewskiego 1	w zakup. czek. u f-y Bufet	kinoteatru „Fatamorgana”.
- DALSZY CIĄG WYGRANYCH PREMIJ BĘDZIE WKRÓTCE OGŁOSZONY.**

FEJLETON „GAZETY PORANNEJ” z 25. XI. 1928

G. G. TOUDOUZE 30

TAJEMNICA MORDERCY

Autoryzowany przekład Kazimierza Rychłowskiego.

— 00 —

Uśmiechnąłem się i zostawiając na miejscu mój aparat elektryczny, poszedłem za Forsterem, który wyszedłszy z tej dużej sali na międzypokładzie, zaczął się drapać po schodach na górę. Owinałem się szelwnie w moje futro, nacisnąłem na uszy czapkę ze skóry renifera i wyszedłem na pokład.

Powietrze było czyste, mroźne; zorza północna rzuciła łagodną, feeryczną blaski na całe otoczenie. Niesamowity wprost był widok tego autentycznego galjonu, tego muzealnego zabytku, tkwiącego na swym lodowym piedestale pod niebem podbiegunowym.

Forster postąpił parę kroków, zacerpnął głęboko oddechu i zaczął wywijąć ramionami, jakby chciał robić jakieś gimnastyczne ćwiczenia. Ale poślizgnął się na gładkiej tafli lodowej powlekającej cały pokład i runął jak długi na ziemię, klnąc szpetnie. Podźwignął się wreszcie, o-

brócił się i podszedł prosto ku mnie, z twarzą groźną, z oszronionymi wosami.

Patrzałem na niego w milczeniu, nie wiedząc, co go znów napadło.

— No i co? — zagadnął mnie ostro. — Długoż jeszcze tej całej komedji?

Zorientowałem się natychmiast, że muszę przede wszystkim zachować zupełny, bezwzględny spokój. — Nie dać się wyprowadzić z równowagi.

— Jaka komedja, mój kochany? — odparłem możliwie słodko i grzecznie. — Nie rozumiem cię...

— I owszem, rozumiesz mnie doskonale — odburknął z miną podchmielonego niedźwiedzia.

— Żartujesz chyba, kochasiu?

— W interesach nie znam żartów!

— Więc może gniewasz się o co? — zagadnąłem pojednawczo.

— Dotąd jeszcze nie... ale mogę się rozgniewać... a wtedy pilnuj tywych zeber!

Zaśmiałem się swobodnie:

— Moje żebra nie byłyby napewno w większym niebezpieczeństwie, niż twoja głowa, — ty mój druhu!

Wzruszył ramionami niby rozjuszony bizon i odparł ochryplym głosem:

— Gadaj sobie zdrow!... Kiedy zacznę działać, poczujesz to na własnej skórze.

Zaczął mnie irytować ten mój przyjaciel.

Więc odpowiedziałem mu oschle:

— Znasz pewne arabskie przysłowie?

— Nie!... I gwizdź na nie! — odburknął niechętnie.

— Szkoda!... Bardzo mądre przysłowie: „Psy ujadają, a karawana jedzie dalej!”...

— Co to ma niby znaczyć?

Spojrzałem mu prosto w oczy:

— O to, że twoje pogroźki, jawne czy ukryte, nie robią na mnie żadnego absolutnie wrażenia... i że dalej będę robił to, co mi się podoba, — nawet gdyby ci się to nie podobało...

— Nawet... a może zwłaszcza, chciałeś powiedzieć — rzucił ironicznie.

— Zwłaszcza?... — powtórzyłem pogardliwie.

— O nie, mój drogi! Za mało mi na tobie zależy, abym próbował robić ci na złość.

Pewny byłem, że rzucił się na mnie, — żeby mu napewno na zdrowie nie wyszło, bo już mnie zirytował porządnie. Nie spuszczałem go też z oka ani na moment. Ale wstrzymał się jakimś ostentacyjnym wysiłkiem.

Zacerpnął pełną pierś powietrza i spytał:

— Słuchasz mnie?

— Owszem, i to z wielkim zainteresowaniem, żareczam ci!

Uklula go ironja ukryta w moich słowach, ale opanował się.

(C. d. n.)

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 30 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 12 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) nadesłane 35 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) po kronice 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar, dzieln. ekono-

miczny itd.) 50 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 60 gr. drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., drobne ogłoszenia kupna i sprzedaż za słowo 12 gr., drobne ogłoszenia matrymalne, korespondencje 12 gr., prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub

posady 3 gr., cała strona ogłoszeniowa 285 zł., pół strony ogłoszeniowej 150 zł., cała strona tekstowa 480 zł., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 570 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. — Za ogłoszenia w miejscach zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru, doliczamy 25 proc. Odpowiedzialność za terminowy druk nie przyjmujemy. Porta

przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga! Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 lamów (szpalt), tekstowe na 4 lamy (szpalt).

PRENUMERATA miesięczna

Z dostawą na miejsce lub przesyłką pocztową . . . . . zł. 6 50

Bez dostawy . . . . . zł. 6.—

Za granicę . . . . . zł. 9.—